

Tweede meting monitor leefbaarheid Oranje

B. Bieleman

R. Mennes

M. Sijtstra

J. Snippe

TWEEDE METING MONITOR LEEFBAARHEID ORANJE

Oktober 2015

INRAVAL
Groningen-Rotterdam

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdstuk 1 Inleiding	1
1.1 Achtergrond	1
1.2 Probleemstelling en onderzoeksvragen	1
1.3 Onderzoeksopzet	2
1.4 Leeswijzer	6
Hoofdstuk 2 Oranje en haar inwoners	7
2.1 Inwoners van Oranje	7
2.2 Sociale cohesie	10
2.3 Wonen in Oranje	11
Hoofdstuk 3 Veiligheid	21
3.1 Overlast	21
3.2 (On)veiligheid	25
3.3 Slachtofferschap criminaliteit	27
Hoofdstuk 4 Vertrouwen	29
4.1 Vertrouwen in personen	29
4.2 Vertrouwen in instanties	30
Hoofdstuk 5 Conclusies	35
5.1 Oranje en haar inwoners	35
5.2 Veiligheid	37
5.3 Vertrouwen	38
5.4 Aanbevelingen	40

1. INLEIDING

Dit rapport beschrijft de resultaten van de tweede meting van de leefbaarheidsmonitor in het dorp Oranje. In dit inleidende hoofdstuk behandelen we eerst kort de achtergrond van het onderzoek. Vervolgens presenteren we de probleemstelling en de onderzoeksvragen en gaan we in op de onderzoeksopzet. Het hoofdstuk sluit af met een leeswijzer.

1.1 Achtergrond

Oranje is een dorp in de provincie Drenthe, behorend tot de gemeente Midden-Drenthe, gelegen aan het Oranjekanaal tussen Hijken en Smilde. Oranje is gesitueerd rond een voormalige aardappelzetmeelfabriek waar tot voor kort een attractiepark was gevestigd. In oktober 2014 is aangekondigd dat het bijbehorende bungalowpark ‘Recreatiepark Oranje’ verhuurd wordt aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), zodat er vluchtelingen kunnen worden opgevangen.

De inwoners van Oranje hebben hun zorgen geuit over de aanwezigheid van grote aantallen vluchtelingen. Zij vrezen de mogelijke impact die dit heeft op de leefbaarheid in het dorp. Er is een regiegroep ingesteld waarin verschillende belangengroepen zijn vertegenwoordigd. Deze belangengroepen gaan periodiek met elkaar in overleg onder leiding van een onafhankelijke voorzitter en secretaris.

De regiegroep wil laten onderzoeken op welke wijze de leefbaarheid van het dorp Oranje en haar inwoners kan worden gewaarborgd en waar mogelijk bevorderd in relatie tot het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje en heeft hiertoe een verzoek bij de gemeente ingediend. Onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAL voert dit onderzoek naar de leefbaarheid in Oranje uit en monitort de ontwikkelingen hierin.

1.2 Probleemstelling en onderzoeksvragen

Bij de leefbaarheidsmonitor staat de volgende probleemstelling centraal:

Op welke wijze kan de leefbaarheid van het dorp Oranje en haar inwoners worden gewaarborgd en waar mogelijk bevorderd in relatie tot het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje?

1.3 Onderzoeksopzet

Om de probleemstelling te beantwoorden zijn tijdens de afgelopen twee metingen diverse onderzoeksactiviteiten in Oranje uitgevoerd (tabel 1.1). In mei 2015 is de eerste meting uitgevoerd, terwijl in september 2015 de tweede meting is verricht.

Het aantal vluchtelingen dat tijdens de twee metingen in het Recreatiepark Oranje wordt opgevangen varieert. Tijdens de eerste meting in mei 2015 ligt het aantal vluchtelingen rond de 400. De inwoners gaan er op dat moment vanuit dat het uiteindelijke aantal vluchtelingen 700 zal bedragen. In september 2015 is de tweede meting uitgevoerd. Dan verblijven er 700 vluchtelingen in Oranje.¹ In de eerste meting zijn inwoners bevraagd over de situatie in februari, maart en april, terwijl het in de tweede meting om de situatie in augustus, juni en juli gaat.

Bij beide metingen zijn interviews met de inwoners van Oranje gehouden en op verschillende locaties in het dorp zijn observaties uitgevoerd.² Daarnaast zijn politiecijfers opgevraagd en geanalyseerd. Hieronder lichten we de verschillende onderzoeksactiviteiten nader toe.

Tabel 1.1 Onderzoeksactiviteiten en aantal vluchtelingen per meting

Periode	Meting	Onderzoeksactiviteiten (aantal)	Aantal vluchtelingen
Mei 2015	Eerste meting	- Interviews met inwoners (75) - Observaties en tellingen (72) - Politiecijfers	400
September 2015	Tweede meting	- Enquêtes onder omwonenden (76) - Observaties en tellingen (72) - Politiecijfers	700

Interviews

Alle inwoners van Oranje van 15 jaar of ouder zijn via een brief van de gemeente benaderd om deel te nemen aan het leefbaarheidsonderzoek. In de brief is aan de inwoners uitgelegd wat het doel van het onderzoek is en is aangegeven dat de onderzoekers contact zouden opnemen om een afspraak te maken voor het afnemen van een vragenlijst. De interviews hebben vervolgens bij de inwoners thuis plaatsgevonden.

De vragenlijst die aan de inwoners van Oranje is voorgelegd bevat voornamelijk gesloten vragen over de mate van sociale cohesie in de gemeenschap, het woonbewustzijn bij de inwoners, in hoeverre inwoners zich inzetten voor buurtzaken, diverse vormen van overlast, slachtofferschap van criminaliteit, vertrouwen in

¹ De inwoners zijn dan nog niet op de hoogte van het feit dat op verzoek van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie het maximaal aantal op te vangen vluchtelingen in Oranje tijdelijk zal worden uitgebreid van 700 naar 1.400.

² In het onderzoek wordt steeds gesproken over de inwoners van Oranje en de bewoners van het asielzoekerscentrum.

personen en instanties, tevredenheid over de aanpak c.q. inzet van gemeente, politie en COA en gevoelens van onveiligheid. Naast de gesloten vragen is ook een aantal open vragen gesteld waarin we inwoners hebben gevraagd naar hun mening over het dorp en de huidige situatie.

De vragenlijst bevat grotendeels bestaande vragen uit eerdere (leefbaarheids)-onderzoeken. De vragen zijn in dit onderzoek op nagenoeg dezelfde wijze geformuleerd, aangezien ze in het verleden goede en relevante informatie hebben opgeleverd. Bovendien maak het vergelijkingen met elders mogelijk en kunnen ontwikkelingen worden gevolgd (monitor). Alle vragen zijn zo geformuleerd dat zij specifiek betrekking hebben op (de situatie in) het dorp Oranje.

Voor de tweede meting zijn twee vragen aan de vragenlijst toegevoegd. Het gaat om een vraag over de internettoegang en –snelheid en toezicht op kinderen van bewoners van het asielzoekerscentrum. Een conceptversie van de vragenlijst is besproken met de regiegroep. Vervolgens is de vragenlijst definitief gemaakt.

Respons

Conform de onderzoeksopzet zijn tijdens beide meting alle inwoners van Oranje van 15 jaar ouder benaderd om deel te nemen aan het onderzoek (tabel 1.2). De onderzoekers hebben tijdens de tweede meting meer inwoners bereikt dan in de eerste meting. Bij de eerste meting hadden zij contact met 104 (84%) van de 124 inwoners, terwijl in de tweede meting met 116 (93%) van de 125 inwoners persoonlijk contact is geweest. De technische non-respons³ - het aantal inwoners dat door de onderzoekers op meerdere momenten niet thuis is aangetroffen en geen actie heeft ondernomen naar aanleiding van de aankondiging die bij hen is achtergelaten - is in de tweede meting dan ook lager dan in de eerste meting. Waar het in de eerste meting om 20 (16%) van de 124 inwoners gaat, betreft het in de tweede meting 9 (7%) van de 125 inwoners.

De respons is in zowel de eerste als tweede meting goed te noemen. Bij respectievelijk 72% en 65% van de inwoners waar contact mee is geweest is een volledige vragenlijst afgenomen. Van de inwoners hebben 65 zowel aan de eerste als aan de tweede meting deelgenomen, hebben 10 inwoners alleen in de eerste meting meegedaan en zijn 11 inwoners alleen tijdens de tweede meting geïnterviewd.

Van de 29 (28%) inwoners die in de eerste meting niet deelnemen aan het onderzoek kan één (1%) op het merendeel van de vragen geen antwoord geven, waardoor de vragenlijst onvolledig en niet bruikbaar is, hebben 17 (16%) geweigerd deel te nemen aan het onderzoek (geen interesse) en hebben 11 (11%) aangegeven dat zij de onderzoekers zouden bellen om een afspraak te maken, maar dit vervolgens niet gedaan.

³ Er is sprake van technische non-respons wanneer er geen contact met inwoners is geweest en we dus niet met zekerheid kunnen of zij al dan niet bereid waren geweest om mee te werken aan het onderzoek.

Van de 40 (35%) inwoners waar in de tweede meting wel contact mee is geweest, maar geen interview bij is afgenomen hebben 38 (33%) geweigerd (geen interesse) aan het onderzoek deel te nemen. De meeste daarvan geven daarbij geen toelichting, maar drie (4%) inwoners geven naast de weigering expliciet aan dat ze positief over het asielzoekerscentrum zijn. Verder doet één (1%) inwoner niet mee vanwege gezondheidsproblemen en geeft eveneens één (1%) inwoner aan korter dan drie maanden in Oranje te wonen en daarom niet mee te willen doen.

In beide metingen ligt de respons per huishouden hoger dan die per inwoner. Bij de eerste en tweede meting hebben de onderzoekers binnen de onderzoeksperiode bij respectievelijk 52 (88%) en 57 (97%) van de 59 huishoudens contact gehad met ten minste één van de leden van het huishouden. Bij respectievelijk zeven (12%) en twee (3%) huishoudens is er sprake van technische non-respons: niemand van het huishouden is thuis op de diverse contactmomenten. Uiteindelijk is bij zowel de eerste als tweede meting in 43 huishoudens een interview gehouden met ten minste één lid van het huishouden. In de eerste meting gaat het om 83% van de 52 huishoudens waar contact mee is geweest, terwijl het in de tweede meting 75% van de 57 huishoudens betreft.

Tabel 1.2 Responsoverzicht interviews per meting, in absolute aantallen en %

Meting	Inwoners van Oranje van 15 jaar of ouder		Huishoudens in Oranje	
	Eerste meting	Tweede meting	Eerste meting	Tweede meting
N	(N=124)	(N=125)*	(N=59)	(N=59)
Technische non-respons: op meerdere momenten niet thuis	20 (16%)	9 (7%)	7 (12%)	2 (3%)
Totaal contact gehad	104 (84%)	116 (93%)	52 (88%)	57 (97%)
Non-respons	29 (28%)	40 (35%)	9 (17%)	14 (25%)
Vragenlijst onvolledig	1 (1%)	-	-	-
Weigering / Geen interesse	17 (16%)	38 (33%)	7 (13%)	12 (21%)
Zou bellen, maar heeft dit niet gedaan	11 (11%)	-	2 (4%)	-
Gezondheidsproblemen	-	1 (1%)	-	1 (2%)
Woont er korter dan drie maanden	-	1 (1%)	-	1 (2%)
Vragenlijst volledig afgenomen	75 (72%)	76 (65%)	43 (83%)	43 (75%)
Totaal	124 (100%)	125 (100%)	59 (100%)	59 (100%)

* Er is in de periode tussen de eerste en tweede meting één extra inwoner in het dorp komen wonen.

Observaties

Naast het houden van interviews met de inwoners van Oranje hebben de onderzoekers tijdens de beide metingen ook observaties uitgevoerd. De observaties hebben plaatsgevonden aan de hand van een observatieformulier, waarop is genoteerd wat zich op een specifieke dag en tijdstip voordoet op vier vooraf bepaalde locaties in het dorp. Een conceptversie van het observatieformulier is besproken met de regiegroep. Vervolgens is het formulier definitief gemaakt.

De vier observatiegebieden bevatten elk een stuk publieke ruimte aan beide zijden van het Oranjekanaal. Elk gebied is op alle dagen van de week één keer in de ochtend, middag en avond geobserveerd. Dit leidt per onderzoeksgebied in totaal tot 18 observaties (tabel 1.3). Naast het observeren van de vier gebieden hebben de onderzoekers ook bijzonderheden genoteerd die zij gedurende hun verblijf in het dorp hebben geconstateerd.

Bij het uitvoeren van een observatie heeft de onderzoeker zich altijd onopvallend opgesteld. Gedurende vijf minuten zijn passanten en potentieel overlastgevende voorvallen geturfd. Ook zijn de weersomstandigheden genoteerd, zoals temperatuur, wind, regen, sneeuw, mist en bewolking.

Tabel 1.3 Uitgevoerde observaties per gebied per meting, in absolute aantallen

	Eerste meting (N=72)	Tweede meting (N=72)
Gebied 1 - Ingang dorp oostzijde	18	18
Gebied 2 - Ingang Recreatiepark	18	18
Gebied 3 - Bushalte	18	18
Gebied 4 - Ingang dorp westzijde	18	18

Politiecijfers

Verder zijn politiecijfers opgevraagd en geanalyseerd. Het betreft gegevens over incidenten, processen verbaal en overlastmeldingen. De politiecijfers staan op zichzelf, maar geven ook steun aan de interviews en observaties. Door gegevens over verschillende periodes op te vragen en met elkaar te vergelijken kunnen we de veranderen in de aard en omvang van incidenten en overlastmeldingen tussen de twee metingen vaststellen.

Significantie

In dit rapport wordt in de tekst en de figuren steeds aangegeven of een verschil significant is. Significantie is een term uit de waarschijnlijkheidsleer waarmee wordt aangegeven of een waargenomen verschil een echt verschil is of door toeval is ontstaan.

De standaardregel bij toetsing van significantie is het 95% betrouwbaarheidsinterval. Dit betekent dat wanneer we met 95% zekerheid kunnen zeggen dat een verschil niet ontstaan is door toeval, we mogen aannemen dat het verschil werkelijk bestaat. We staan dus 5% kans op toeval toe.

In de praktijk houdt dit in dat er een betrouwbaarheidsinterval wordt berekend rond een gevonden percentage. Wanneer de betrouwbaarheidsintervallen van twee gemeten percentages (bijvoorbeeld het percentage inwoners dat overlast ervaart in de eerste meting en het percentage dat overlast ervaart in de tweede meting) elkaar niet overlappen spreken we van een significant verschil. We zijn er dan 95% zeker van dat het verschil tussen beide metingen een correcte weergave is van de werkelijkheid.

1.4 Leeswijzer

In het tweede hoofdstuk gaan we in op wat de inwoners van Oranje zeggen over (de situatie in) het dorp. Vervolgens komen in hoofdstuk drie diverse vormen van overlast, onveiligheidsgevoelens en slachtofferschap van criminaliteit aan bod. In het vierde hoofdstuk staat het vertrouwen dat de inwoners van Oranje hebben in verschillende personen en instanties centraal. In het vijfde en laatste hoofdstuk worden de belangrijkste conclusies van het onderzoek gepresenteerd en enkele aanbevelingen gedaan.

2. ORANJE EN HAAR INWONERS

In dit hoofdstuk gaan we in op wat de inwoners van Oranje tijdens de twee metingen zeggen over (de situatie in) het dorp. We behandelen hoe het in het dorp gesteld is met de sociale cohesie en besteden aandacht aan wat inwoners zeggen over het wonen in Oranje. Daarbij richten we ons ook specifiek op het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje. Voordat we op deze onderwerpen ingaan, bespreken we de achtergrondkenmerken van de geïnterviewde inwoners.

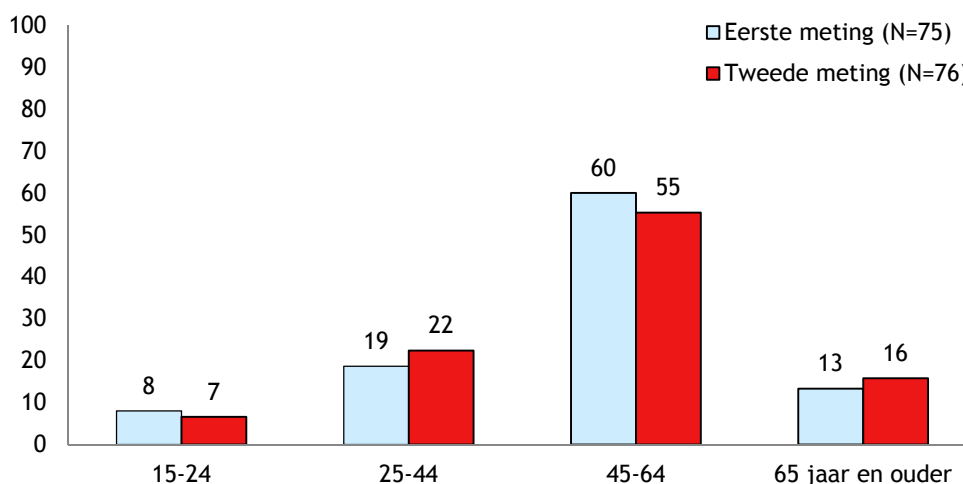
2.1 Inwoners van Oranje

Oranje telt momenteel ongeveer 150 inwoners, waarvan tijdens de eerste en tweede meting respectievelijk 124 en 125 ouder dan 15 jaar zijn. Zoals aangegeven in het eerste hoofdstuk is in de eerste meting bij 75 inwoners een volledige vragenlijst afgenomen, terwijl in de tweede meting met 76 inwoners een interview is gehouden. In deze paragraaf vergelijken we de eerste met de tweede meting wat betreft de achtergrondkenmerken van de inwoners die aan het onderzoek hebben deelgenomen.

Geslacht en leeftijd

Het aantal mannen dat aan het onderzoek heeft deelgenomen is in beide metingen nagenoeg gelijk aan het aantal vrouwen. Van alle geïnterviewde inwoners is bij de eerste meting 51% man, terwijl bij de tweede meting 50% man is. De gemiddelde leeftijd van de ondervraagde inwoners ligt in beide metingen rond de 52. Van de inwoners die we hebben gesproken is, zowel in de eerste als tweede meting, het grootste deel tussen de 45 en 64 jaar oud. Het gaat om respectievelijk 60% en 55% van de inwoners (figuur 2.1).

Figuur 2.1 Inwoners van Oranje naar leeftijdscategorieën per meting, in %

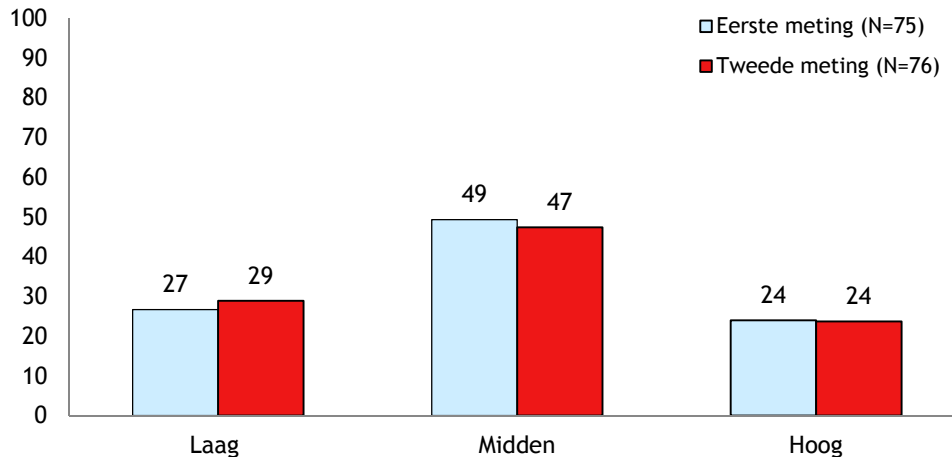

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Opleidingsniveau

In beide metingen heeft het grootste deel van de inwoners een opleiding die in de categorie ‘midden’ valt. Bij de eerste meting geldt dit voor 49% van de inwoners, terwijl het in de tweede meting om 47% van de inwoners gaat (figuur 2.2). In de categorie ‘laag’ vallen de minste inwoners, namelijk 24% in beide metingen.

Figuur 2.2 Inwoners van Oranje naar categorieën van opleidingsniveau per meting, in %

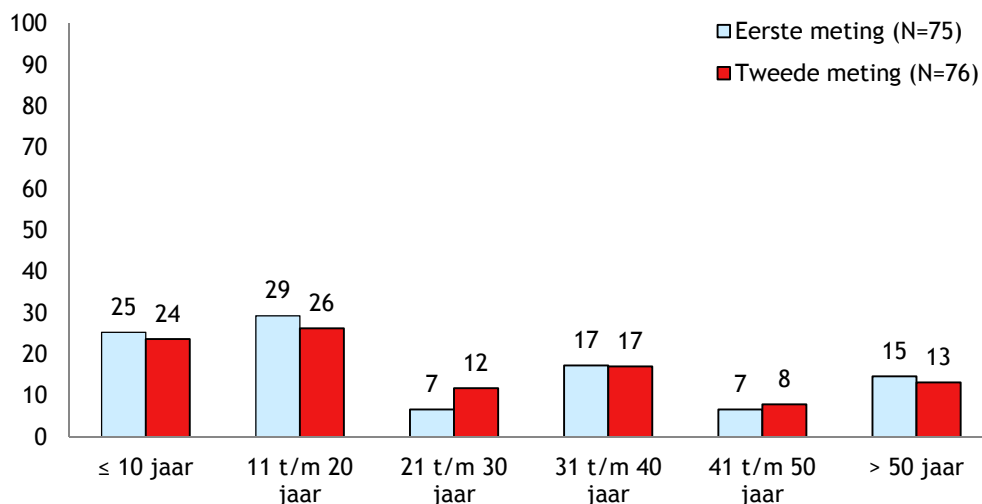

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Woonduur

De geïnterviewde inwoners wonen doorgaans al geruime tijd in Oranje. De gemiddelde woonduur ligt in beide meting rond de 26 jaar. Het grootste gedeelte van de inwoners woont tussen de 11 en 20 jaar in het dorp. Het gaat om 29% in de eerste meting en 26% in de tweede meting (figuur 2.3).

Figuur 2.3 Inwoners van Oranje naar categorieën van woonduur per meting, in %

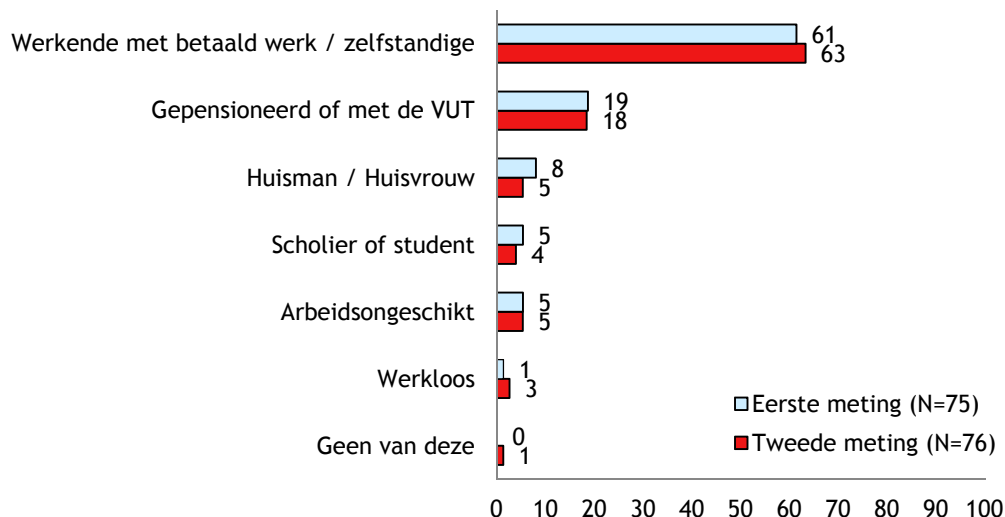
Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Dagbesteding

De dagbesteding van de inwoners van Oranje is over de twee metingen nauwelijks veranderd. Van de ondervraagde inwoners zijn is de grootste groep werkende of

zelfstandig ondernemer. Het gaat in de twee metingen om respectievelijk 61% en 63% is (figuur 2.4). Verder is respectievelijk 19% en 18% van de inwoners gepensioneerd of met de VUT.

Figuur 2.4 Dagbesteding van inwoners van Oranje per meting, in %

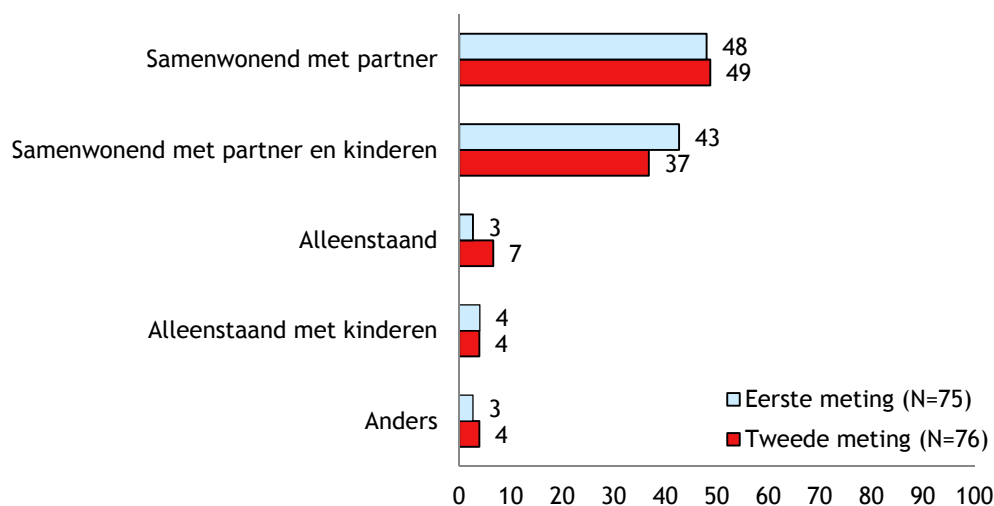

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Gezinssamenstelling

Ook in de gezinssamenstelling van de inwoners van Oranje vinden we geen verschillen tussen beide metingen. Voor respectievelijk 48% en 49% van de inwoners geldt dat zij samenwonen met een partner zonder kinderen (figuur 2.5). Van de andere inwoners woont respectievelijk 43% en 37% samen met een partner en met kinderen.

Figuur 2.5 Inwoners van Oranje naar gezinssamenstelling per meting, in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Samenvattend

Tussen de eerste en tweede meting zijn nauwelijks verschillen in achtergrondkenmerken van de geënquêteerde inwoners. De gemiddelde inwoner van

Oranje is nog steeds een man of vrouw van rond de 50 jaar met een middelbare opleiding, die al zo'n 25 jaar in Oranje woont. Hij of zij heeft betaald werk (gedaan) en woont samen met een partner met of zonder kinderen. Dat er weinig verschillen zijn gevonden betekent dat we nagenoeg dezelfde groep inwoners hebben gesproken en dat we de resultaten van de eerste en tweede meting op een goede en betrouwbare manier met elkaar kunnen vergelijken.

2.2 Sociale cohesie

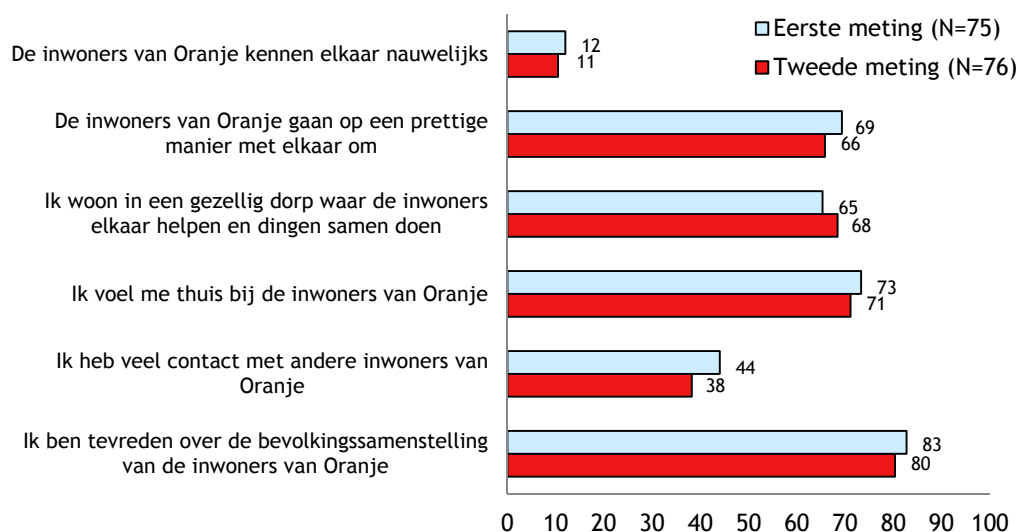
De samenhang tussen mensen in een gemeenschap wordt vaak aangeduid met de term 'sociale cohesie'. Des te hoger de sociale cohesie, des te hoger de mate van onderlinge steun van en aan de andere inwoners van het dorp.

Stellingen

Om de sociale cohesie te meten zijn aan de inwoners van Oranje een zestal stellingen voorgelegd over de andere inwoners van het dorp. Het percentage inwoners dat het in de tweede meting (helemaal) eens is met de stellingen is vergeleken met het percentage uit de eerste meting.

In figuur 2.6 is voor elk van de zes aan de inwoners voorgelegde stellingen weergegeven welk percentage zegt het (helemaal) eens te zijn met de stelling. Voor alles zes stellingen geldt dat er tussen de metingen nauwelijks verschillen zijn gevonden. Het grootste deel van de inwoners is het (helemaal) eens met de stelling dat zij tevreden zijn over de bevolkingssamenstelling. Het gaat om respectievelijk 83% en 80% in de eerste en tweede meting. Met de stelling dat de inwoners van Oranje elkaar nauwelijks kennen zijn weinig inwoners het eens, namelijk 12% in de eerste meting en 11% in de tweede meting.

Figuur 2.6 Aantal inwoners dat het (helemaal) eens is met stellingen over andere inwoners van Oranje per meting, in %

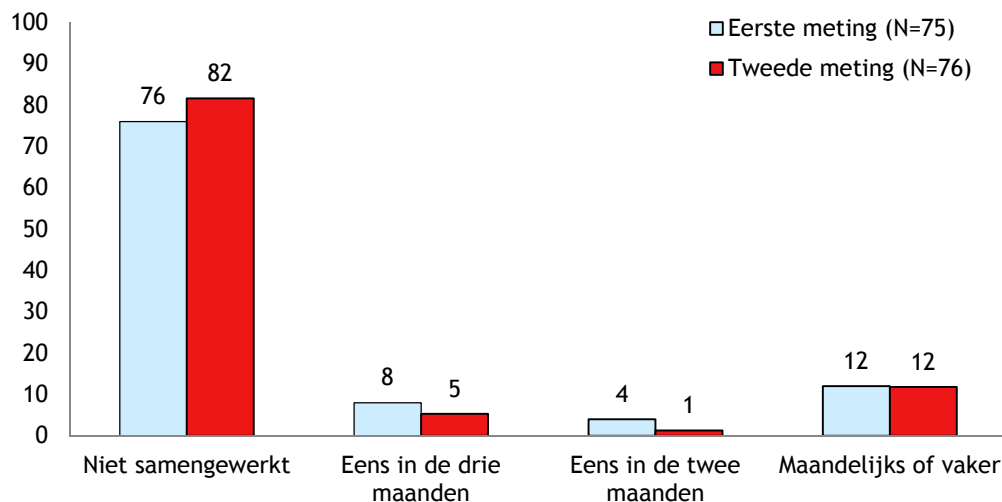

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Inzetten voor buurtzaken

Ook is gevraagd of inwoners zich in de afgelopen drie maanden wel eens hebben ingezet voor buurtzaken. We vinden hierin weinig verschillen tussen de twee metingen. In totaal zegt 24% van de inwoners in de eerste meting dat ze één keer of vaker hebben samengewerkt in de afgelopen drie maanden. In de tweede meting is dat 18%. Bij beide metingen geeft een ruime meerderheid aan de afgelopen drie maanden niet te hebben samengewerkt om iets voor het dorp te organiseren. Het gaat om respectievelijk 76% en 82% van de inwoners.

Figuur 2.7 Frequentie waarmee inwoners van Oranje in de afgelopen drie maanden hebben samengewerkt om iets voor het dorp te organiseren per meting, in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

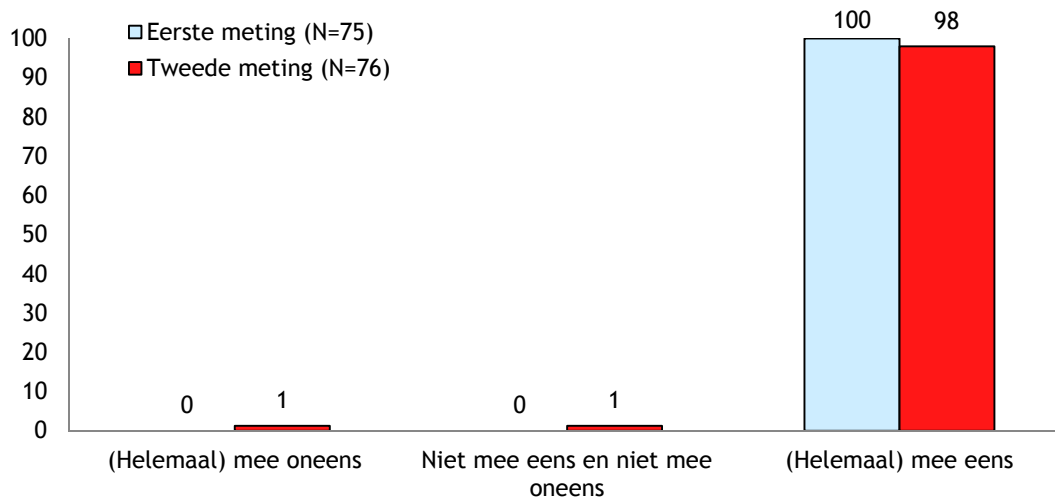
2.3 Wonen in Oranje

Daarnaast is de inwoners gevraagd naar het wonen in Oranje. Er zijn hen stellingen voorgelegd voor de groenvoorzieningen, de rust in het dorp, het dorpse karakter, het openbaar vervoer, de internettoegang- en snelheid en het toezicht op de kinderen van de bewoners van het asielzoekerscentrum. Ook is inwoners gevraagd een rapportcijfer te geven voor het wonen in Oranje, wat zij het meest positieve en meest negatieve aan Oranje vinden en of zij van mening zijn dat het verblijf van de vluchtelingen in het dorp van invloed is op de leefbaarheid in het dorp.

Groen

Over de hoeveelheid groen in het dorp zijn de inwoners van Oranje eensgezind. Dit geldt zowel voor de eerste als tweede meting. Er zijn tussen de metingen nauwelijks verschillen gevonden. Bij de eerste meting zijn alle inwoners (100%) het (helemaal) eens met de stelling dat er voldoende groen aanwezig is in Oranje, terwijl dit in de tweede meting 98% is (figuur 2.8).

Figuur 2.8 Aantal inwoners dat (helemaal) oneens of (helemaal) eens is met de stelling dat er voldoende groen is in Oranje per meting, in %

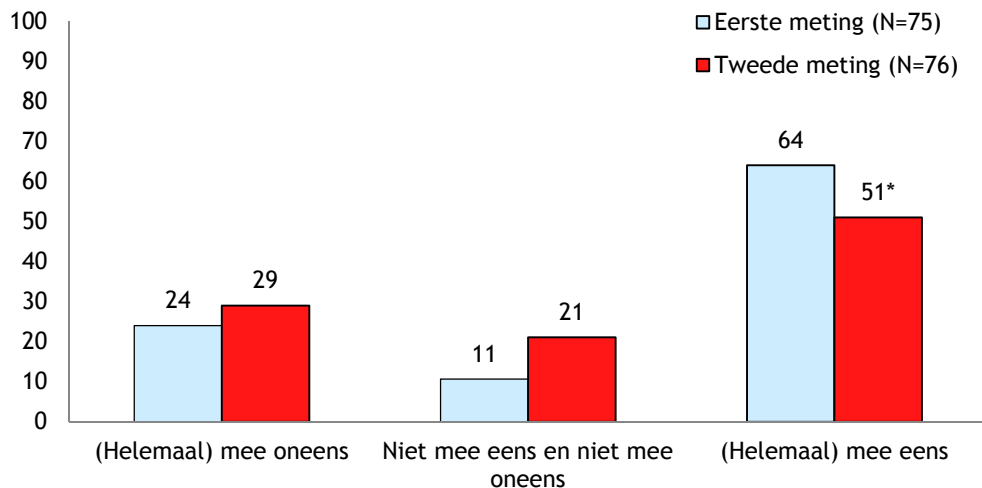

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$)

Rust

De mening van de inwoners over de rust in Oranje is in de tweede meting veranderd ten opzichte van de eerste meting. Ten opzichte van de eerste meting geven in de tweede minder inwoners aan dat het voldoende rustig is in het dorp. Het percentage dat aangeeft het (helemaal) eens te zijn met de stelling is gedaald van 64% in de eerste meting naar 51% in de tweede meting (figuur 2.9).

Figuur 2.9 Aantal inwoners dat (helemaal) oneens of (helemaal) eens is met de stelling dat het voldoende rustig is in Oranje per meting, in %

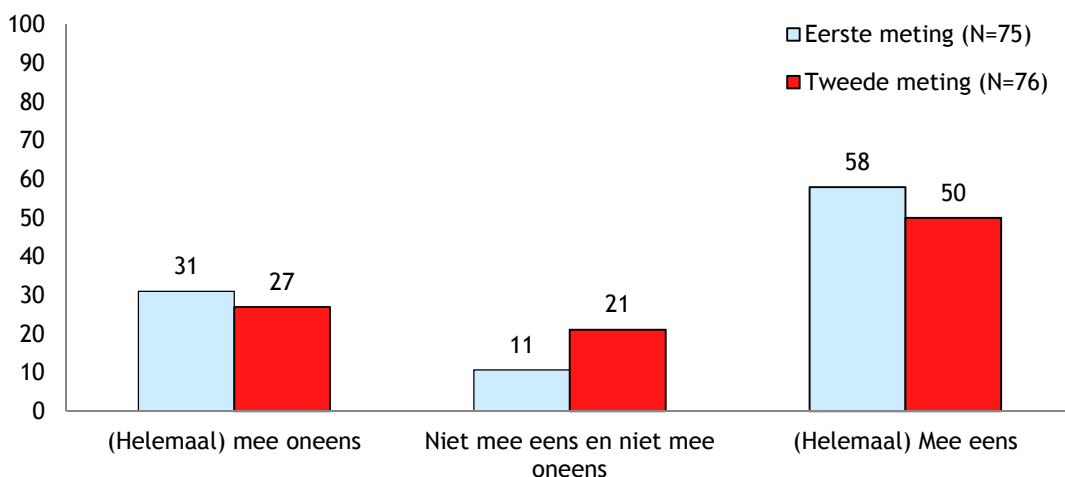
*Significant verschil met eerste meting ($p < 0,05$)

Dorps karakter

De meeste ondervraagde inwoners zijn het (helemaal) eens met de stelling dat Oranje een voldoende dorps karakter heeft. Daarin zijn weinig verschillen gevonden tussen de metingen. In de eerste meting geeft 58% van de inwoners aan het (helemaal) eens te zijn met de stelling, terwijl dit in de tweede meting door 50% van de inwoners wordt

gezegd (figuur 2.10). Het percentage van de inwoners dat het (helemaal) oneens is met de stelling is over de metingen ook nauwelijks gewijzigd. Het gaat in de beide metingen om respectievelijk 31% en 27%.

Figuur 2.10 Aantal inwoners dat (helemaal) oneens of (helemaal) eens is met de stelling dat Oranje een voldoende dorps karakter heeft per meting, in %

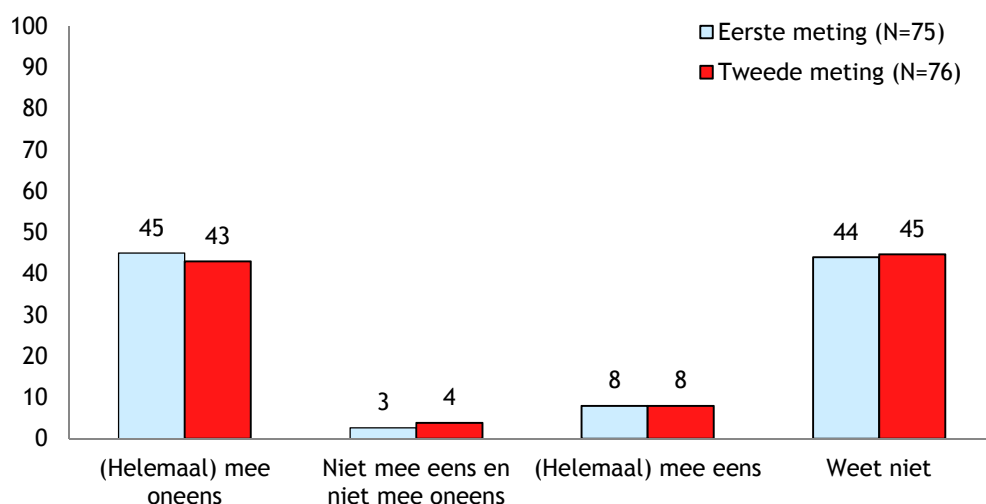

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$)

Buurtbus

De mening van de inwoners van Oranje over of er voldoende plek in de buurtbus is in de tweede meting nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van de eerste meting. Bijna de helft geeft in beide metingen aan dat zij niet weten of er voldoende plek in de buurtbus is, omdat zij hier vrijwel geen gebruik van maken. In de eerste meting is dit 44%, terwijl het in de tweede meting 45% van de inwoners betreft (figuur 2.11). Van de overige inwoners zijn de meesten het (helemaal) oneens met de stelling. Het gaat in de eerste en tweede meting om respectievelijk 45% en 43% van de inwoners.

Figuur 2.11 Aantal inwoners dat (helemaal) oneens of (helemaal) eens is met de stelling dat er voldoende plek in de buurtbus is in Oranje per meting, in %

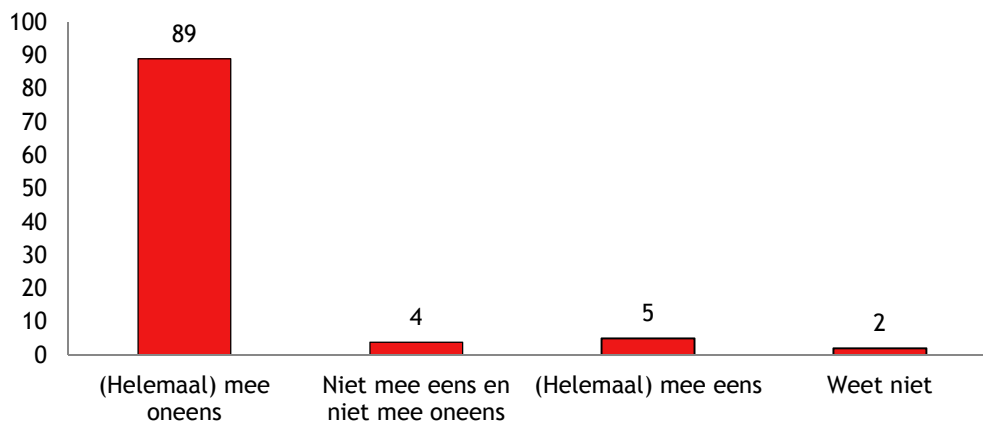

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Internet

Tijdens de tweede meting is aan inwoners ook de stelling voorgelegd dat de internettoegang- en snelheid voldoende is in Oranje. De inwoners zijn hierover eensgezind: een duidelijke meerderheid van 89% is het (helemaal) oneens met deze stelling, terwijl 5% van de inwoners het hier (helemaal) mee eens is. Twee (2%) inwoners weten niet wat zij op deze vraag moeten antwoorden, omdat zij geen gebruik maken van het internet.

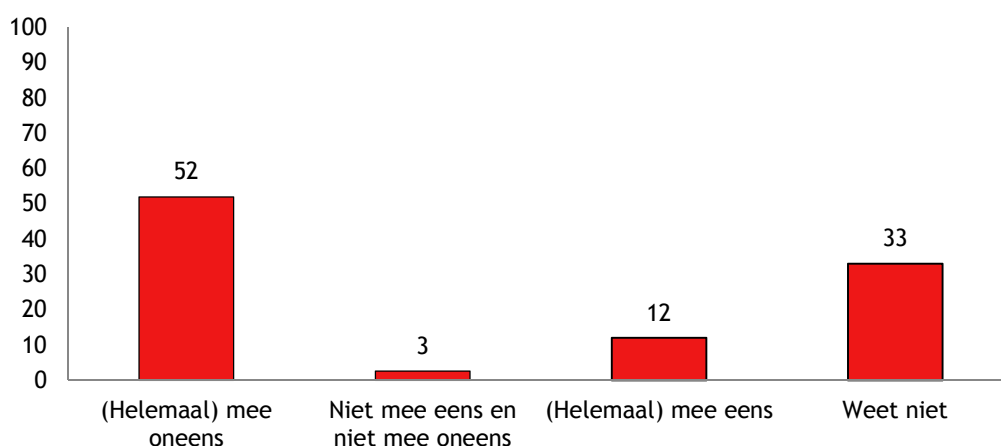
Figuur 2.12 Aantal inwoners dat het bij de tweede meting (helemaal) oneens of (helemaal) eens is met de stelling dat de internettoegang en - snelheid voldoende is in Oranje, in % (N=76)

Toezicht op kinderen bewoners asielzoekerscentrum

Ook de stelling of er voldoende toezicht is op kinderen van de bewoners van het asielzoekerscentrum die in het kanaal zwemmen is bij de tweede meting toegevoegd. De helft (52%) van de ondervraagde inwoners is het (helemaal) oneens met deze stelling, terwijl 12% het er (helemaal) mee eens is. Daarnaast geeft 33% van de inwoners aan niet te weten of er voldoende toezicht is.

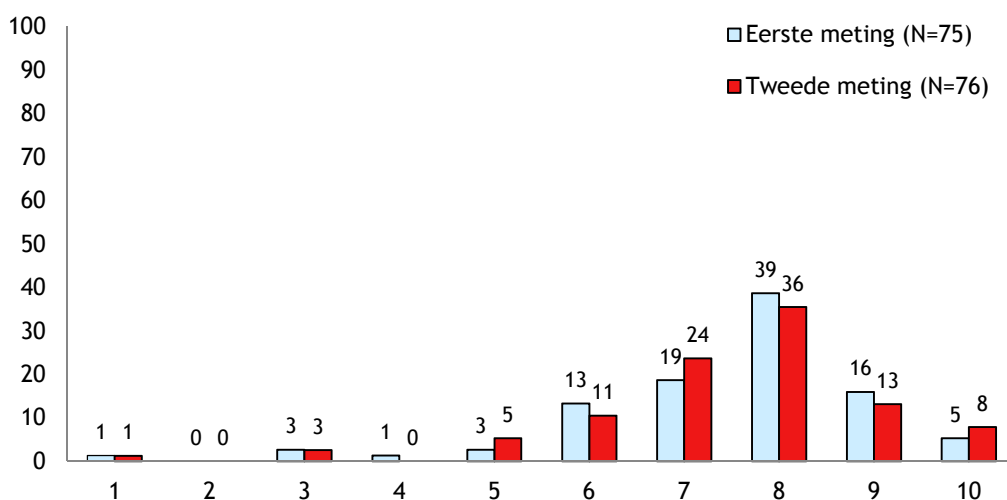
Figuur 2.13 Aantal inwoners dat het tijdens de tweede meting (helemaal) oneens of (helemaal) eens is met de stelling dat er voldoende toezicht is op kinderen van de bewoners van het AZC die in het kanaal zwemmen, in % (N=76)

Rapportcijfer

Het gemiddelde rapportcijfer dat de inwoners van Oranje geven voor het wonen in hun dorp is in zowel de eerste als tweede meting een 7,5. Bij de eerste meting geeft 60% van de ondervraagde inwoners een acht of hoger, terwijl dit 57% is in de tweede meting (figuur 2.14). In beide metingen geeft 8% van de inwoners een onvoldoende.

Figuur 2.14 Rapportcijfer (1 tot en met 10) dat inwoners van Oranje geven voor het wonen in hun dorp per meting, in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Meest positieve aan Oranje

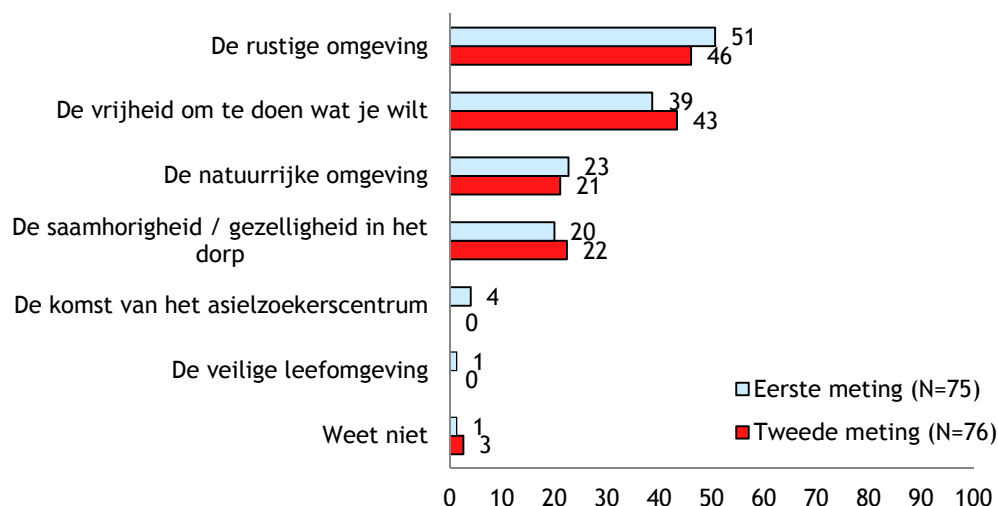
Aan de inwoners van Oranje is in beide metingen een open vraag gesteld over wat zij het meest positieve aan het dorp vinden. Alle antwoorden zijn letterlijk genoteerd en later door de onderzoekers ondergebracht in enkele categorieën. Er zijn in de tweede meting geen nieuwe categorieën bijgekomen, omdat de door de inwoners gegeven antwoorden allemaal binnen de reeds bestaande categorieën vallen.

In het aantal inwoners dat een bepaald antwoord geeft is tussen de twee metingen weinig veranderd. Nog steeds vindt het grootste deel van de inwoners de rustige omgeving het meest positieve aan Oranje. In de eerste meting gaat het om 51% van de inwoners, terwijl het de tweede meting 46% betreft (figuur 2.13). Verder vindt 39% in de eerste meting het meest positieve dat je in het dorp de vrijheid hebt om te doen wat je wilt. Dat is nagenoeg gelijk aan het percentage van 43% uit de tweede meting.

Ook het percentage inwoners dat aangeeft de natuurrijke omgeving het meest positieve aan Oranje te vinden is in de tweede meting met 21% nauwelijks veranderd ten opzichte van de eerste meting als dit 23% bedraagt. Verder geeft ongeveer hetzelfde percentage inwoners aan dat de saamhorigheid en gezelligheid in het dorp het meest positieve aspect is. Het gaat in de eerste en tweede meting om respectievelijk 20% en 22%.

In de eerste meting geven enkele inwoners aan dat zij de komst van het asielzoekerscentrum (4%) en de veilige leefomgeving (1%) als het meest positieve aan Oranje ervaren. Bij de tweede meting wordt dit door geen enkele inwoner genoemd.

Figuur 2.15 Aspecten die door inwoners spontaan worden genoemd als zijnde het meest positieve aan Oranje per meting (meerdere antwoorden mogelijk) per meting, in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Meest negatieve aan Oranje

Op dezelfde wijze is gevraagd naar wat inwoners het meest negatieve aan Oranje vinden. Tijdens beide metingen noemt rond een derde van de ondervraagde inwoners de komst van het asielzoekerscentrum. Bij de eerste meting is dit 29%, terwijl het in de tweede meting om 34% van de inwoners gaat (figuur 2.16). De wijze waarop de situatie is ontstaan zit tijdens de tweede meting nog steeds hoog bij deze inwoners. Ze menen te laat te zijn ingelicht over de komst van de vluchtelingen en vinden dat ze bij het besluit hadden moeten worden betrokken. In de periode tussen de twee metingen is dat gevoel niet afgenomen.

Het aantal inwoners dat aangeeft de afstand tot voorzieningen als meest negatieve aspect te beschouwen is bij de tweede meting afgenomen ten opzichte van de eerste meting, namelijk van 19% naar 9%. Deze inwoners vinden het vervelend dat ze voor de dichtstbijzijnde voorzieningen naar Smilde of Beilen moeten en daarvoor afhankelijk zijn van een auto.

Het aantal inwoners dat aangeeft de verdeeldheid onder de inwoners het meest negatieve aspect te vinden is in eerste en tweede meting nagenoeg hetzelfde (respectievelijk 17% en 16%). Ook in het aantal inwoners dat verkeersoverlast (respectievelijk 11% en 12%) en geluidsoverlast (respectievelijk 5% en 8%) noemt is over de tweede metingen weinig veranderd.

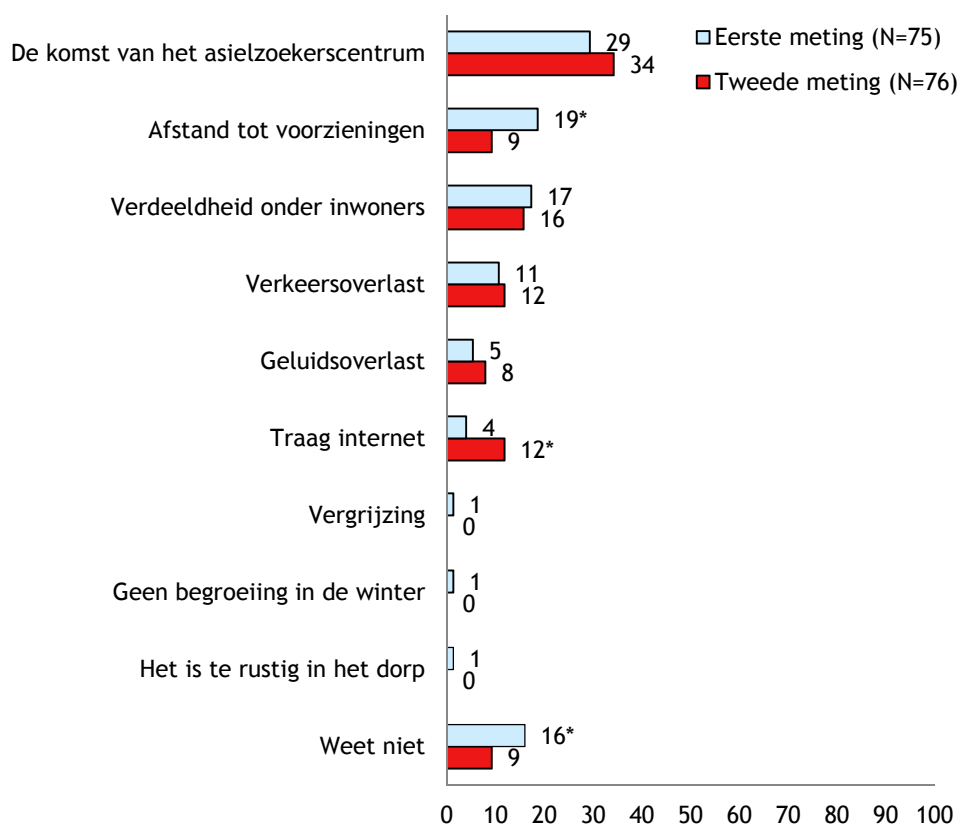
Daarentegen is het aantal inwoners dat aangeeft het trage internet het meest negatieve te vinden gestegen van 4% naar 12%. Deze inwoners geven aan dat de

internetsnelheid zeer traag is en dat ze soms helemaal geen toegang tot het internet hebben.

Een drietal antwoorden zijn wel tijdens de eerste, maar niet tijdens de tweede meting gegeven. Het gaat om de vergrijzing, het feit dat er geen begroeiing is in de winter en dat het te rustig is in het dorp.

Tijdens de tweede meting hebben meer inwoners antwoord op deze vraag gegeven dan in de eerste meting. Het percentage dat aangeeft niet te weten wat het meest negatieve aan Oranje is in de tweede meting gedaald ten opzichte van de eerste meting van 16% naar 9%.

Figuur 2.16 Aspecten die door inwoners spontaan worden genoemd als zijnde het meest negatieve aan Oranje (meerdere antwoorden mogelijk) per meting, in %

*Significant verschil met eerste meting ($p < 0,05$).

Invloed verblijf vluchtelingen op de leefbaarheid

Eveneens met een open vraag hebben we de inwoners van Oranje gevraagd of zij van mening zijn dat het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje van invloed is op de leefbaarheid van het dorp.

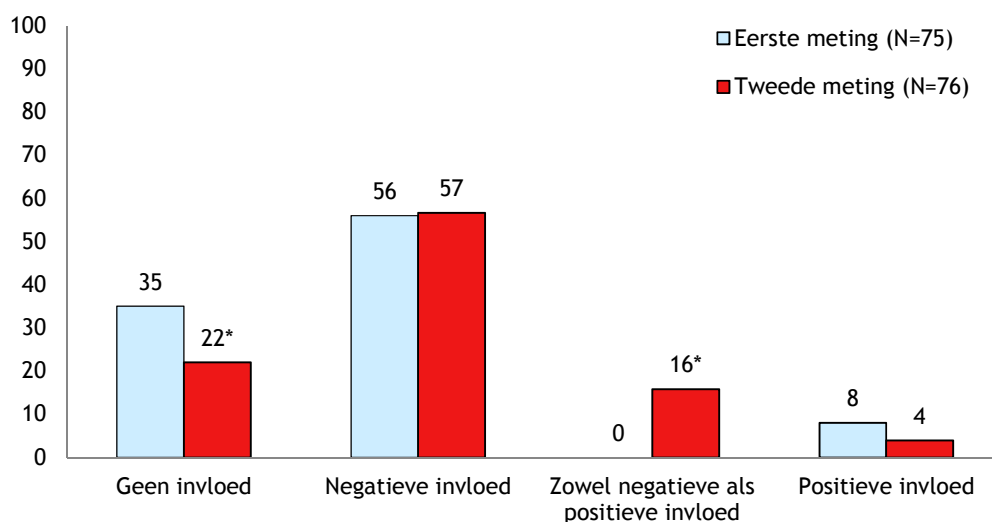
Het aantal inwoners dat meent dat er geen invloed uitgaat van het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje is in de tweede meting gedaald ten opzichte van de eerste meting van 35% naar 22% (figuur 2.17).

In beide metingen geeft een meerderheid van respectievelijk 56% en 57% van de inwoners aan dat er een negatieve invloed uitgaat van het verblijf van de vluchtelingen. Er is wat dat betreft nauwelijks iets veranderd tussen de metingen.

In de tweede meting is een aantal inwoners van mening dat er wél invloed uitgaat van het verblijf van de vluchtelingen, maar dat dit zowel negatieve als positieve aspecten met zich meebrengt. Bij de eerste meting neemt geen enkele inwoner dit standpunt in. De inwoners die dit bij de tweede meting zeggen geven aan dat ze wel merken dat er vluchtelingen verblijven in hun dorp en dat hierdoor de situatie in Oranje is veranderd. Het gaat deze inwoners echter te ver om aan die verandering een positief of negatief waardeoordeel te koppelen.

Het percentage inwoners dat vindt dat er een positieve invloed uitgaat van het verblijf van de vluchtelingen is tussen de twee metingen weinig veranderd. Het gaat om respectievelijk 8% en 4%.

Figuur 2.17 Inwoners die aangegeven dat het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje geen, een negatieve, zowel een negatieve als een positieve of een positieve invloed heeft op de leefbaarheid van het dorp per meting, in %

*Significant verschil met eerste meting ($p < 0,05$)

Negatieve invloed

Zoals blijkt uit figuur 2.17 geeft in de eerste en tweede meting respectievelijk 56% en 57% van de inwoners aan dat het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje een negatieve invloed heeft op de leefbaarheid. In totaal noemen deze inwoners tijdens de twee metingen 12 verschillende zaken die een negatieve invloed zouden hebben. Tussen de twee metingen is in de antwoorden van de inwoners weinig veranderd. Zij noemen dezelfde antwoorden in nagenoeg dezelfde mate.

Zowel in de eerste als tweede meting noemen inwoners dat het sinds het verblijf van de vluchtelingen drukker is geworden in het dorp. In de eerste meting gaat het om 23% van de inwoners, terwijl dit in de tweede meting 22% is (figuur 2.19). De

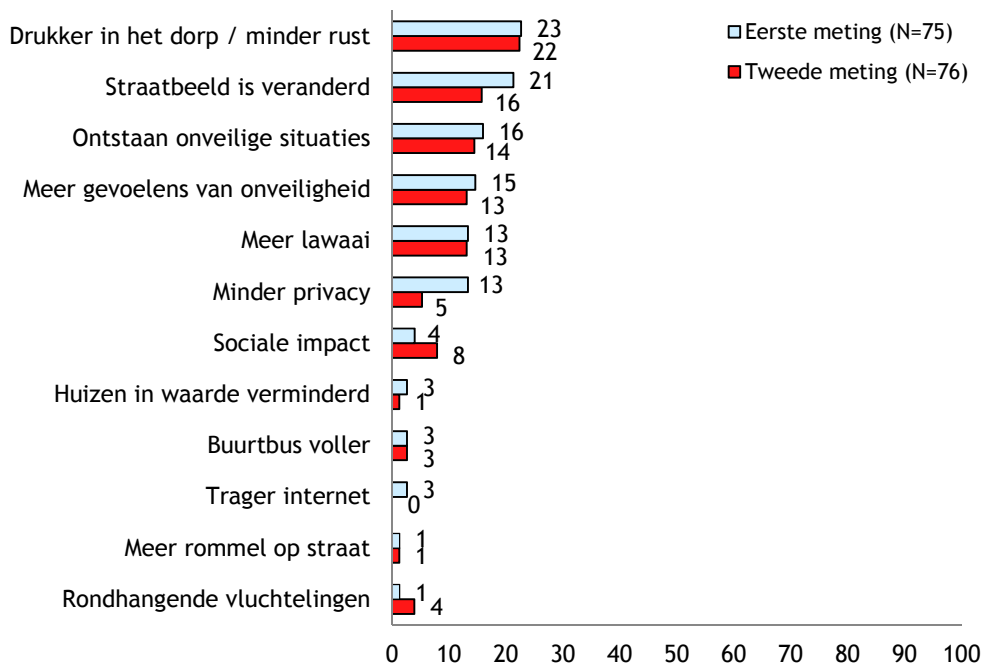
inwoners die dit antwoord geven zijn voor de rust in Oranje komen wonen of zien dit als een positief aspect van het wonen in het dorp. Zij menen dit te zijn kwijtgeraakt door het verblijf van de vluchtelingen of vrezen het in de toekomst kwijt te raken.

Verder zegt 21% in de eerste en 16% in de tweede meting dat het straatbeeld is veranderd door het verblijf van de vluchtelingen. Het dorp is, volgens deze inwoners, niet meer wat het is geweest. De vluchtelingen wijken qua uiterlijk, gedrag, kleding en taal af van wat de inwoners van Oranje gewend zijn. De cultuurverschillen geven deze inwoners een onprettig gevoel.

Daarnaast zeggen inwoners dat er onveilige situaties in het dorp zijn ontstaan door het verblijf van de vluchtelingen. In de eerste meting noemt 16% van alle inwoners dit, terwijl 14% dit in de tweede meting noemt. Er ontstaan gevaarlijke situaties doordat vluchtelingen aan de verkeerde kant van de weg of op de stoep fietsen. Ook komt het volgens inwoners voor dat vluchtelingen 's nachts langs de kant van de hoofdweg lopen die op dat punt onverlicht is. Tijdens de tweede meting wordt door enkele inwoners ook het zwemmen in het kanaal door kinderen van bewoners van het asielzoekerscentrum als onveilige situatie genoemd.

De inwoners geven verder aan dat zij zich onveiliger zijn gaan voelen in het dorp (respectievelijk 15% en 13%) en dat er meer lawaai is (respectievelijk 13% en 13%). Tijdens de tweede meting geven enkele inwoners aan dat het feit dat er meer lawaai is met name te maken heeft met de luide manier waarop de vluchtelingen met elkaar communiceren.

Figuur 2.19 Door inwoners spontaan genoemde negatieve invloeden van het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje op de leefbaarheid van Oranje (meerdere antwoorden mogelijk), in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Positieve invloed

Er zijn ook inwoners die zeggen dat het verblijf van de vluchtelingen een positieve invloed heeft op de leefbaarheid in het dorp. Het gaat in de eerste meting om 8% van de inwoners. Zo noemen twee inwoners dat zij de uitwisseling van culturen in het dorp als positief ervaren en geeft een ander aan dat de ondernemers in het dorp profiteren van het verblijf van vluchtelingen.

Bij de tweede meting geeft 4% van de inwoners aan dat het verblijf van vluchtelingen een positieve invloed heeft op de leefbaarheid in het dorp. Wederom wordt het feit dat de ondernemers van het verblijf van de vluchtelingen profiteren genoemd. Daar voegt één van de inwoners aan toe dat het positief is dat er door het verblijf van de vluchtelingen een supermarkt in het dorp is gekomen. De uitwisseling van culturen wordt bij de tweede meting niet meer genoemd.

3. VEILIGHEID

In dit hoofdstuk gaan we in op de veiligheid in Oranje. Daarbij besteden we achtereenvolgens aandacht aan hetgeen inwoners zeggen over overlastvormen, onveiligheidsgevoelens en slachtofferschap van criminaliteit. Naast de vergelijking van de eerste en de tweede meting, worden waar mogelijk ook vergelijkingen gemaakt met de observaties en politiecijfers.

3.1 Overlast

Aan de inwoners van Oranje is in de beide metingen een aantal vormen van overlast voorgelegd die in het dorp zouden kunnen voorkomen. Per vorm is aan de inwoners steeds gevraagd of dit in de afgelopen drie maanden het geval is geweest, ongeacht of zij hiervan zelf overlast hebben ervaren. Mocht dit zo zijn, dan zijn enkele vervolgvragen gesteld over door wie en wanneer de overlast wordt veroorzaakt en in welke mate zij hiervan zelf overlast hebben ervaren. Ter controle is ook gevraagd of inwoners zelf gezien hebben dat de overlast werd veroorzaakt.

Overlastvormen

In figuur 3.1 is voor een aantal overlastvormen weergegeven hoeveel inwoners zeggen dat dit in de afgelopen drie maanden is voorgekomen in Oranje. Het gaat daarbij om de vijf, volgens inwoners, meest voorkomende vormen van overlast en de overlastvormen waar we veranderingen zien tussen de twee metingen weergegeven.¹

De vorm van overlast die volgens de inwoners het meest voorkomt, zowel tijdens de eerste als tweede meting, is ‘te hard rijden’. In de eerste meting geeft 89% van de inwoners aan dat dit in de afgelopen drie maanden is voorgekomen, terwijl 80% van de inwoners dit zegt in de tweede meting.

Het aantal inwoners dat aangeeft dat hard praten en/of schreeuwen is voorgekomen in de afgelopen drie maanden is in de tweede meting gestegen ten opzichte van de eerste meting. Het gaat om een stijging van 45% naar 63%. De inwoners doelen hiermee met name op de luide manier van communiceren van de vluchtelingen.

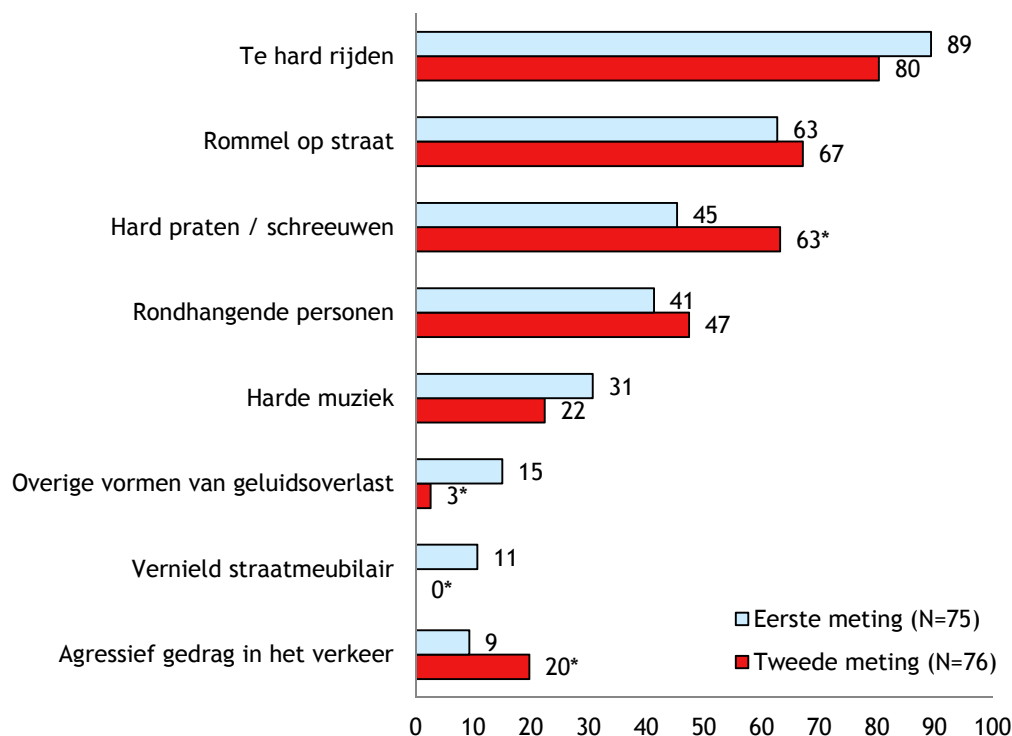
Voor overige vormen van geluidsoverlast geldt dat het percentage inwoners dat zegt dat dit is voorgekomen is gedaald in de tweede meting ten opzichte van de eerste meting, namelijk van 15% naar 3%.

¹ Overlastvormen die niet in de top vijf staan en waar geen sprake is van verschillen tussen de metingen zijn, omwille van de leesbaarheid, niet in figuur 3.1 opgenomen.

We zien tussen de metingen ook een daling in het aantal inwoners dat aangeeft dat er in de afgelopen drie maanden straatmeubilair is vernield in Oranje. Dit heeft te maken met een incident dat net voor de eerste meting in het dorp heeft plaatsgevonden waarbij het standbeeld van Oranje is vernield. In de eerste meting wordt het incident door 11% van de inwoners aangehaald. Er heeft zich daarna, getuige de antwoorden van de inwoners, geen dergelijk incident meer voorgedaan aangezien vernield straatmeubilair bij de tweede meting door geen enkele inwoner wordt genoemd.

In de tweede meting zien we een stijging ten opzichte van de eerste meting van het aantal inwoners dat zegt dat agressief gedrag in het verkeer in de afgelopen drie maanden is voorgekomen. Het betreft een stijging van 9% naar 20%. Het gaat om zaken als met piepende banden weggrijden, de bocht te hard nemen, laat schakelen en gas geven terwijl het voertuig stil staat.

Figuur 3.1 Aantal inwoners per meting dat zegt dat bepaalde vormen van overlast in de afgelopen drie maanden zijn voorgekomen in Oranje (meerdere antwoorden mogelijk), in %

*Significant verschil met eerste meting ($p < 0,05$).

Top vijf

De top vijf meest voorkomende vormen van overlast is in de tweede meting ongewijzigd ten opzichte van de eerste meting. Het gaat om: te hard rijden, rommel op straat; hard praten en/of schreeuwen; rondhangende personen; en harde muziek.

Te hard rijden

Er is tussen de twee metingen weinig veranderd in wat inwoners zeggen over de overlastvorm 'te hard rijden'. In de eerste meting geeft 89% van de inwoners aan dat

er te hard is gereden in Oranje in de afgelopen drie maanden. Hiervan heeft 40% veel overlast ervaren. In de tweede meting noemt 80% dat er in de afgelopen drie maanden te hard is gereden en heeft 30% hiervan veel overlast ervaren.

Wat betreft het tijdstip waarop te hard wordt gereden, wie dit veroorzaakt en of inwoners dit zelf gezien hebben is nauwelijks iets veranderd in de tweede meting ten opzichte van de eerste. De inwoners geven aan dat er de hele dag door te hard wordt gereden in Oranje, maar dat de piek in de ochtend- en avonduren ligt. Dit heeft er mee te maken dat mensen dan naar hun werk toegaan en weer thuiskomen. Het zijn, voornamelijk de inwoners van Oranje zelf en mensen van buiten Oranje die te hard rijden, aldus de inwoners. Op een enkele inwoner na hebben alle bij de twee metingen ondervraagde inwoners zelf gezien (of gehoord) dat er te hard wordt gereden.

De antwoorden van de inwoners worden ondersteund door de observaties. Te hard rijden is van alle vormen het vaakst door ons waargenomen, zowel in de eerste als tweede meting. In de eerste meting werd er in 24% van de observaties te hard gereden door tenminste één gemotoriseerd voertuig, hetgeen in de tweede meting is gestegen naar 47% van de observaties.

Uit een nadere analyse blijkt dat deze stijging te verklaren is doordat er in de tweede meting meer observaties in de avondspits (tussen 17:00 en 19:00 uur) hebben plaatsgevonden. Het aantal hardrijders is, in overeenstemming met hetgeen de inwoners zeggen, in de avondspits beduidend hoger dan tijdens andere dagdelen, waardoor dit in meer observaties is waargenomen.

Rommel op straat

Volgens 63% van de inwoners in de eerste meting is het in de afgelopen drie maanden wel eens voorgekomen dat er rommel op straat ligt. Hiervan heeft 13% veel overlast ervaren. In de tweede meting geeft 67% aan dat er wel eens rommel op straat ligt en heeft 17% hiervan wel eens overlast ervaren.

Net als bij de eerste meting noemen de inwoners bij de tweede meting met name zwerfafval, zoals blikjes en boterhamzakjes, die langs de doorlopende weg en naast het kanaal worden neergegooid. De bewoners van het asielzoekerscentrum worden beduidend vaker genoemd als de veroorzaker van deze vorm van overlast dan de inwoners van Oranje en mensen van buiten Oranje. In de eerste meting bedraagt het percentage inwoners dat de bewoners van het asielzoekerscentrum als veroorzaker noemt 36% en zegt 28% van de inwoners dat ze dit zelf gezien hebben. In de tweede worden de bewoners van het asielzoekerscentrum door 56% genoemd, waarvan 38% zegt dit zelf te hebben gezien.

De observaties kunnen het beeld van de inwoners niet volledig bevestigen. Tijdens de eerste meting is geen enkele keer waargenomen dat iemand rommel op straat gooide, terwijl het bij de tweede meting tijdens één observatie is gezien. Wel is in de tweede meting door de onderzoekers vaker dan in de eerste meting waargenomen dat er rommel op straat lag voordat de observatie begon. Het gaat dan, zoals meerder

inwoners aangeven, om zwerfafval dat in de berm langs het kanaal ligt. Het is echter niet te zeggen wie dit op straat heeft gegooid.

Hard praten

Beduidend meer inwoners geven bij de tweede meting aan dat hard praten en/of schreeuwen in de afgelopen drie maanden is voorgekomen. Het percentage stijgt van 45% in de eerste meting naar 63% in de tweede meting. In de eerste meting ervaart 15% hiervan veel overlast, terwijl dit in de tweede meting 18% is.

Het harde praten en/of schreeuwen komt verspreid over de dag voor. De inwoners zijn hier niet eenduidig over. Als veroorzakers van de overlast worden voornamelijk de bewoners van het asielzoekerscentrum genoemd. In de eerste meting noemt 33% hen als veroorzaker, terwijl dit in de tweede meting 55% is. Enkele inwoners noemen de bewakers van het asielzoekerscentrum die met name 's nachts te hard zouden praten. Alle inwoners geven bij beide metingen aan dat ze zelf hebben gehoord dat er hard werd gepraat of geschreeuwd.

Ook de onderzoekers hebben vaker hard praten en/of schreeuwen waargenomen. Waar in de eerste meting in 3% van de observaties hard werd gepraat of geschreeuwd is dit in de tweede meting in 15% van de observaties het geval. Het gaat dan meestal om bewoners van het asielzoekerscentrum die op luide wijze met elkaar communiceren. Ook is gepraat en geschreeuw waargenomen dat afkomstig is van de school nabij de ingang van het asielzoekerscentrum. In de interviews met de inwoners is de school echter geen enkele keer genoemd als bron van geluidsoverlast.

Rondhangende personen

Van de ondervraagde inwoners geeft 41% in de eerste en 47% in de tweede meting aan dat het in de afgelopen drie maanden is voorgekomen dat er personen rondhangen in het dorp. Hiervan ervaart zowel in de eerste als tweede meting 5% van de inwoners veel overlast.

De onderzoekers hebben tijdens de tweede meting meer rondhangende personen waargenomen dan in de eerste meting. In de eerste meting is dit in 6% van de observaties waargenomen, terwijl het in de tweede meting om 21% van de observaties gaat. In beide metingen gaat het overwegend om bewoners van het asielzoekerscentrum die zich voor langere tijd op één van de steigers bevinden of op een bankje zitten.

Harde muziek

Van de inwoners geeft tijdens de eerste meting 31% aan dat het in de afgelopen drie maanden is voorgekomen dat er harde muziek werd (af)gespeeld. Dan geeft 7% aan hiervan veel overlast te ervaren. In de tweede meting zegt 22% dat dit is voorgekomen en heeft eveneens 7% hiervan veel overlast ervaren.

Voor beide metingen geldt dat de inwoners aangeven dat het (af)spelen van harde muziek voornamelijk voorkomt in de avonduren en dat het de inwoners van Oranje zijn die dit veroorzaken.

Tijdens de observaties in de eerste meting is dit geen enkele keer waargenomen door de onderzoekers, terwijl dit de tweede meting twee keer is geconstateerd. Het betreft beide keren een bewoner van het asielzoekerscentrum die muziek afspeelt op een mobiele telefoon.

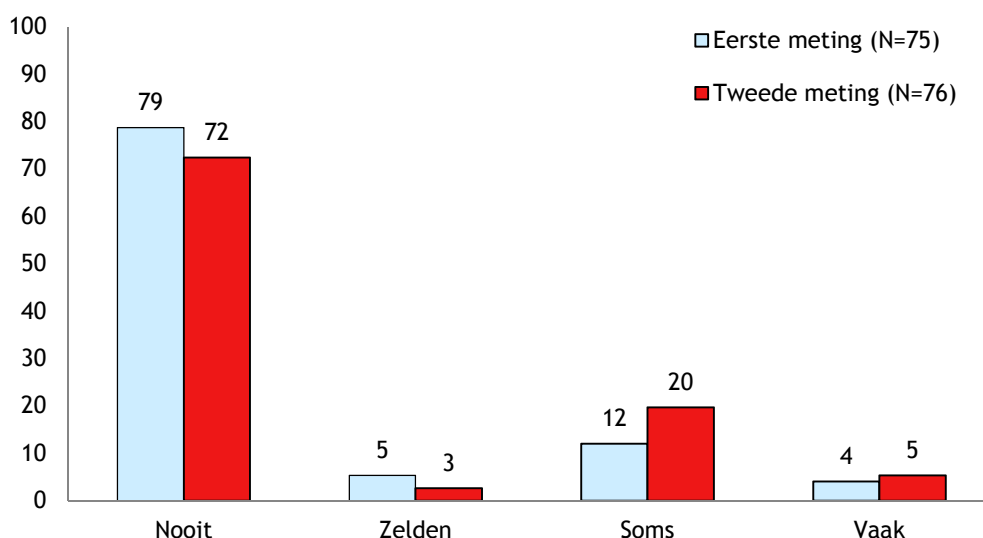
3.2 (On)veiligheid

Aan de inwoners van Oranje zijn verder enkele vragen gesteld over hoe zij de afgelopen drie maanden de (on)veiligheid in hun dorp hebben ervaren. Zo is onder andere gevraagd of zij zich wel eens onveilig hebben gevoeld, wat de voornaamste redenen daarvan zijn en of zij zich op specifieke plekken in Oranje onveilig voelen. Ook is gevraagd wat voor rapportcijfer zij voor de veiligheid in hun dorp geven.

Onveiligheidsgevoelens

Aan inwoners is gevraagd of zij zich in de afgelopen drie maanden wel eens onveilig hebben gevoeld in Oranje. Het percentage inwoners dat zich in de eerste en tweede meting nooit onveilig voelt ligt respectievelijk op 79% en 72% (figuur 3.2). In de eerste meting voelt 21% zich wel eens onveilig, waarvan 4% vaak. Bij de tweede meting geeft 28% aan zich wel eens onveilig te voelen, waarvan 5% vaak. De verschillen tussen de metingen zijn niet significant.

Figuur 3.2 Aantal inwoners van Oranje dat zich onveilig heeft gevoeld in de afgelopen drie maanden per meting, in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Redenen

De voornaamste reden dat inwoners van Oranje zich tijdens beide metingen onveilig voelen is het feit dat er vluchtelingen verblijven. Tijdens de eerste meting geven 15 van de 16 dit antwoord op de open vraag die hierover is gesteld, terwijl 19 van de 21 dit in de tweede meting zeggen. De onwetendheid ten aanzien van de cultuur van de vluchtelingen speelt hierbij een belangrijke rol. De inwoners weten niet goed wat ze van de vluchtelingen kunnen verwachten.

Specifieke plekken

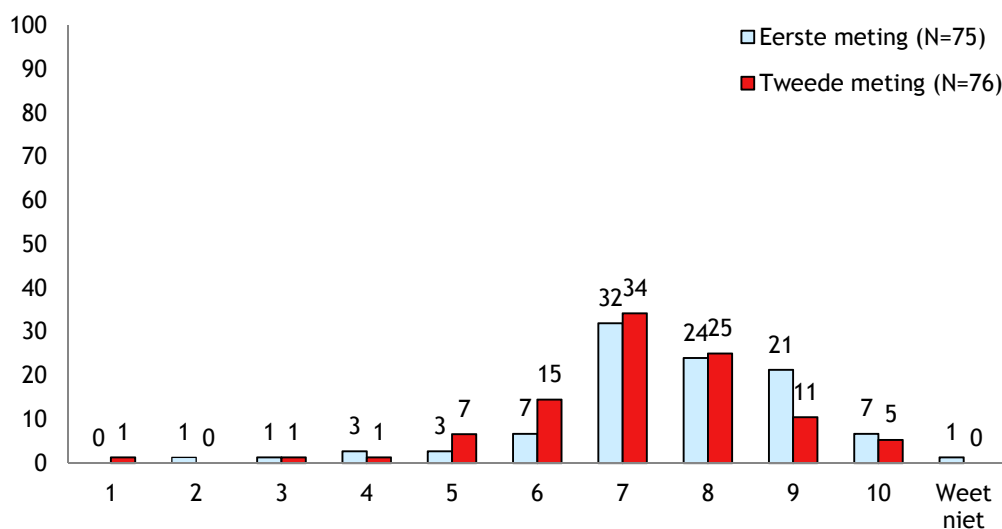
Van de 16 inwoners die zich in de eerste meting onveilig hebben gevoeld geven zeven aan dat er geen specifieke plekken zijn waar zij zich onveilig voelen. Van de overige inwoners voelen vijf zich onveilig voor de ingang van het Recreatiepark Oranje en zeggen vier inwoners zich onveilig te voelen bij de bushalte in het dorp.

In de tweede meting worden de ingang van het Recreatiepark Oranje (één van de 21 inwoners) en de bushalte (drie van de 21 inwoners) wederom door inwoners genoemd als plekken waar zij zich onveilig voelen. Daarnaast zeggen vier inwoners zich onveilig te voelen in het beboste gebied net buiten het dorp en voelt één inwoner zich in de eigen woning onveilig. Er zijn 12 inwoners die geen specifieke plek hebben waar ze zich onveilig voelen.

Rapportcijfer

Uit figuur 3.3 blijkt dat 91% van de inwoners tijdens de eerste meting een voldoende geeft, terwijl 87% dat in de tweede meting doet. Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners van Oranje geven voor de veiligheid in hun dorp is tijdens de eerste meting een 7,5, terwijl zij bij de tweede meting gemiddeld een 7,1 geven. Er is geen sprake van een significant verschil tussen de metingen.

Figuur 3.3 Rapportcijfer (1 tot en met 10) dat inwoners van Oranje geven voor de veiligheid in hun dorp per meting, in % (N=75)

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

3.3 Slachtofferschap criminaliteit

Ook is aan de inwoners gevraagd hoe vaak zij in de afgelopen drie maanden in Oranje slachtoffer zijn geweest van criminaliteit. In zowel de eerste als de tweede meting geeft 3% van de inwoners aan slachtoffer te zijn geweest in de afgelopen drie maanden. Dat is een lager percentage dan in de landelijke Veiligheidsmonitor 2014, waar dit 19% bedraagt.

In beide metingen zeggen twee inwoners van Oranje slachtoffer te zijn geweest. In de eerste meting gaat het om een (abusievelijke) vernieling aan de woning en vermeende (seksuele) intimidatie, terwijl het in de tweede meting om bedreiging en diefstal gaat. Deze zaken vinden we ook terug in de politiecijfers. Uit de opgevraagde en geanalyseerde politiecijfers blijkt verder dat in beide metingen nagenoeg hetzelfde aantal incidenten en misdrijven bij de politie is geregistreerd voor Oranje en de directe omgeving: respectievelijk 25 en 26. Een jaar voor de eerste en tweede meting zijn respectievelijk 17 en 31 incidenten en misdrijven geregistreerd. De onderzoekers hebben gedurende de observaties in de beide metingen geen enkele keer waargenomen dat iemand slachtoffer werd van een misdrijf.

4. VERTROUWEN

Dit hoofdstuk gaat in op het vertrouwen van de inwoners van Oranje in diverse personen en instanties. Eerder onderzoek laat zien dat de mate van vertrouwen bij inwoners van belang is voor de ervaren leefbaarheid in de directe woonomgeving.¹ Allereerst gaan we in op het vertrouwen dat inwoners hebben in de andere inwoners van Oranje en in de bewoners van het asielzoekerscentrum. Vervolgens behandelen we het vertrouwen in gemeente, politie en COA.

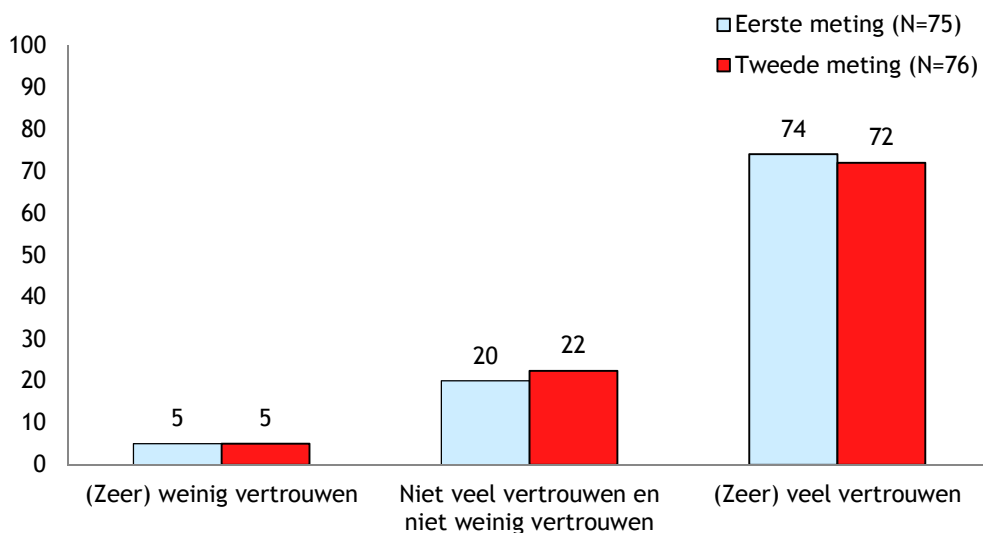
4.1 Vertrouwen in personen

Aan de inwoners is eerst gevraagd hoeveel vertrouwen zij hebben in de andere inwoners van Oranje en in de bewoners van het asielzoekerscentrum.

Inwoners van Oranje

In het vertrouwen in andere inwoners van Oranje is tussen de metingen weinig veranderd. Van de ondervraagde inwoners geeft 74% in de eerste en 72% in de tweede meting aan dat zij (zeer) veel vertrouwen in de andere inwoners hebben (figuur 4.1). In beide metingen heeft 5% van de inwoners (zeer) weinig vertrouwen in de andere inwoners.

Figuur 4.1 Vertrouwen van inwoners van Oranje in andere inwoners per meting, in %

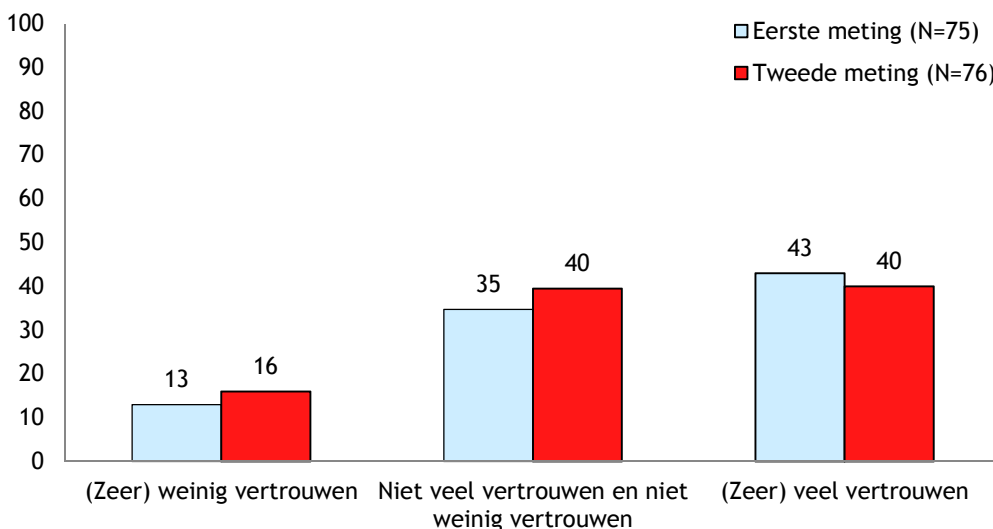
Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

¹ Snippe, J., R. Mennes, B. Bieleman (2013). Vertrouwd maakt veilig. Verdiepend onderzoek naar onveiligheidsbeleving in 12 gebieden in de 11 Tilburgse aandachtswijken. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.

Bewoners van het asielzoekerscentrum

In het vertrouwen in de bewoners van het asielzoekerscentrum is tussen de twee metingen nauwelijks iets veranderd. In de eerste meting heeft 43% (zeer) veel vertrouwen in de bewoners van het asielzoekerscentrum, terwijl dit in de tweede meting 40% is (figuur 4.2). Het percentage inwoners dat (zeer) weinig vertrouwen in de bewoners van het asielzoekerscentrum heeft ligt op respectievelijk 13% en 16%.

Figuur 4.2 Vertrouwen van inwoners van Oranje in bewoners van het asielzoekerscentrum per meting, in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

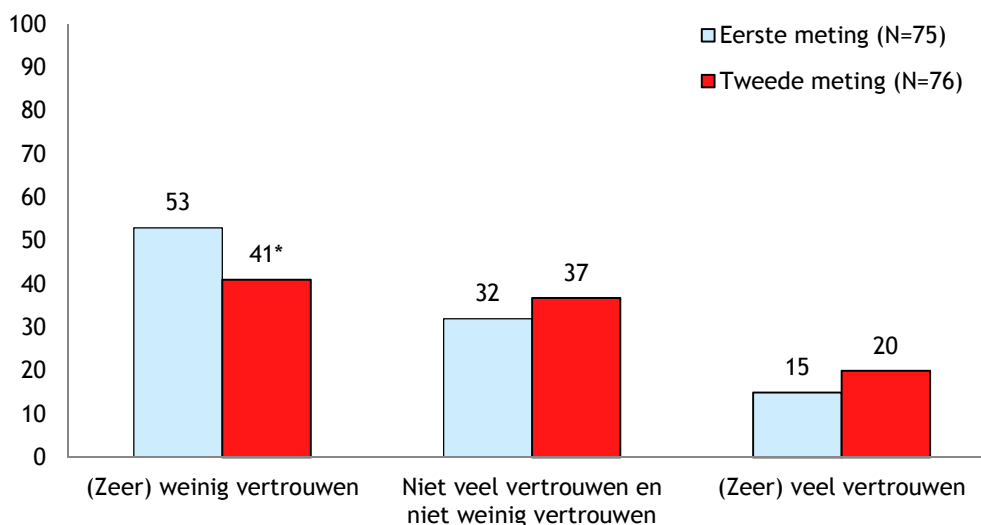
4.2 Vertrouwen in instanties

Naast het vertrouwen in personen hebben we ook gevraagd naar het vertrouwen in instanties. In deze paragraaf bespreken we hoeveel vertrouwen van Oranje hebben in gemeente, politie en COA. Ook behandelen we de tevredenheid van de inwoners over het functioneren van deze instanties in Oranje.

Gemeente

Het lijkt er op dat het vertrouwen dat de inwoners hebben in de gemeente gewijzigd is in de tweede meting ten opzichte van de eerste meting. Bij de eerste meting geeft 53% van de inwoners aan (zeer) weinig vertrouwen in de gemeente te hebben, terwijl dit bij de tweede meting 40% is (figuur 4.3). De daling doet zich specifiek voor in het percentage inwoners dat zegt 'weinig vertrouwen' te hebben in de gemeente. Het betreft hier een daling van 32% naar 20%.

Figuur 4.3 Vertrouwen van inwoners van Oranje in de gemeente per meting, in %

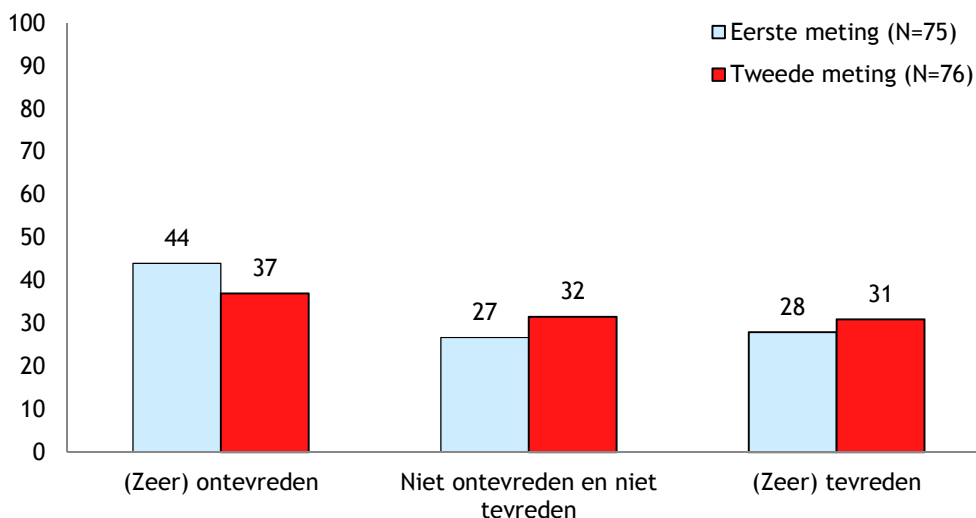

*Significant verschil met eerste meting ($p \geq 0,05$).

Tevredenheid over functioneren gemeente

Tussen de metingen is de tevredenheid van inwoners over het functioneren van de gemeente in hun dorp weinig veranderd. In beide metingen is respectievelijk 44% en 37% hier (zeer) ontevreden over (figuur 4.4). Het percentage dat (zeer) tevreden is ligt op respectievelijk 28% en 31%.

Figuur 4.4 Tevredenheid van de inwoners van Oranje over het totale functioneren van de gemeente in Oranje waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid per meting, in %

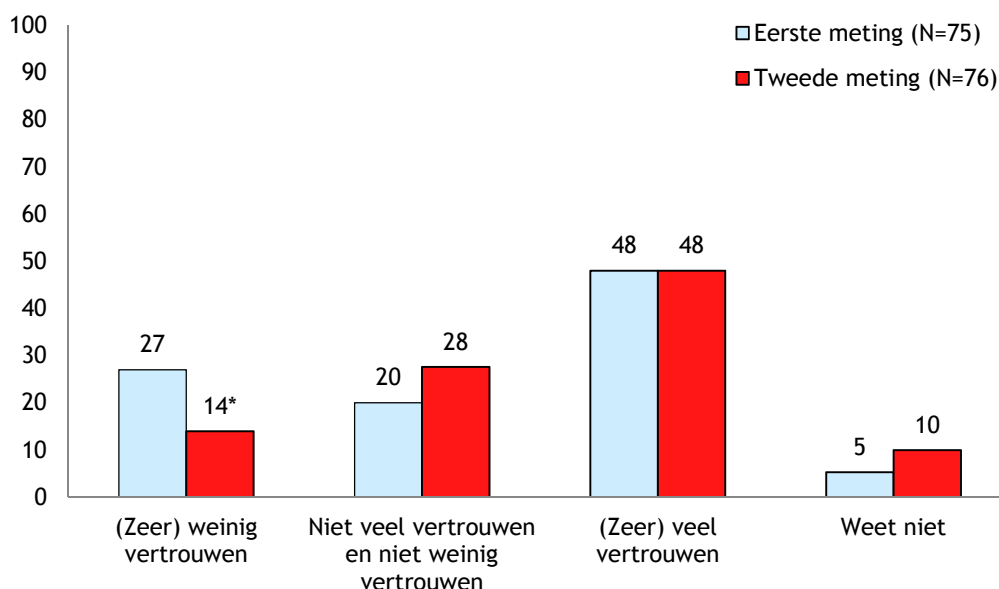
Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Politie

Het vertrouwen in de politie lijkt, net als dat in de gemeente, te zijn veranderd in de tweede meting ten opzichte van de eerste. Het aantal inwoners dat (zeer) weinig vertrouwen heeft in de politie is gedaald van 27% in de eerste naar 14% in de tweede

meting (figuur 4.5). Van alle ondervraagde inwoners geeft in beide metingen 48% aan (zeer) veel vertrouwen te hebben in de politie. In beide metingen geeft respectievelijk 5% en 10% van de inwoners aan niet te weten hoeveel vertrouwen zij in de politie hebben, omdat zij weinig met de politie te maken krijgen.

Figuur 4.5 Vertrouwen van inwoners van Oranje in de politie, in %

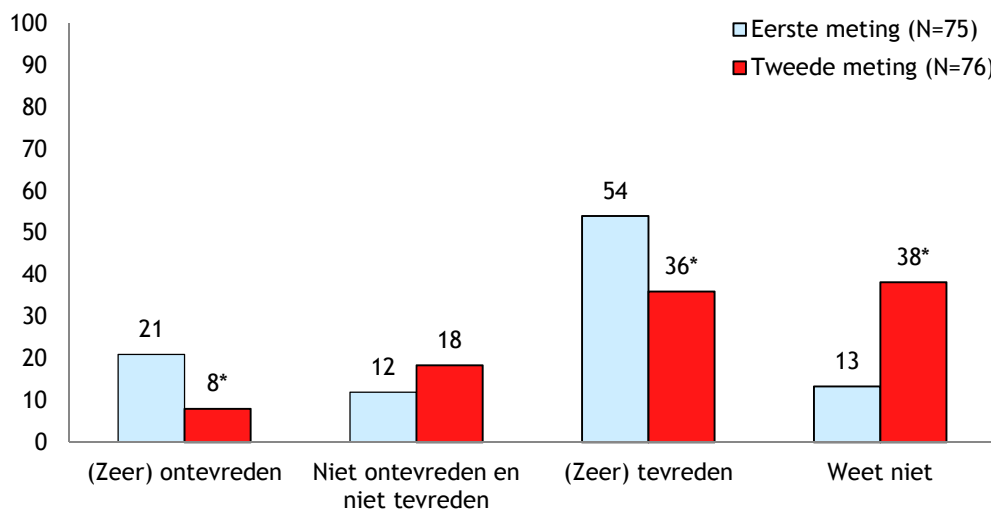
*Significant verschil met eerste meting ($p \geq 0,05$).

Tevredenheid over functioneren politie

Als we vragen naar de tevredenheid van inwoners over het functioneren van de politie in Oranje zien we een aantal verschillen tussen de twee metingen. Het aantal inwoners dat hier (zeer) tevreden over is blijkt te zijn gedaald van 54% naar 36% (figuur 4.6). Ook is er sprake van een daling in het percentage dat (zeer) ontevreden is, namelijk van 21% naar 8%.

Beide dalingen zijn te verklaren door een toename van het aantal inwoners dat aangeeft niet te weten wat ze op deze vraag moeten antwoorden, omdat ze vrijwel nooit met de politie te maken krijgen. Dit stijgt van 13% in de eerste meting naar 38% in de tweede meting. Een mogelijk verklaring dat inwoners minder contact met de politie hebben gehad in de periode voorafgaand aan de tweede meting blijkt niet uit de door ons opgevraagde en geanalyseerde politiecijfers.

Figuur 4.6 Tevredenheid van de inwoners van Oranje over het totale functioneren van de politie in Oranje waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid per meting, in %

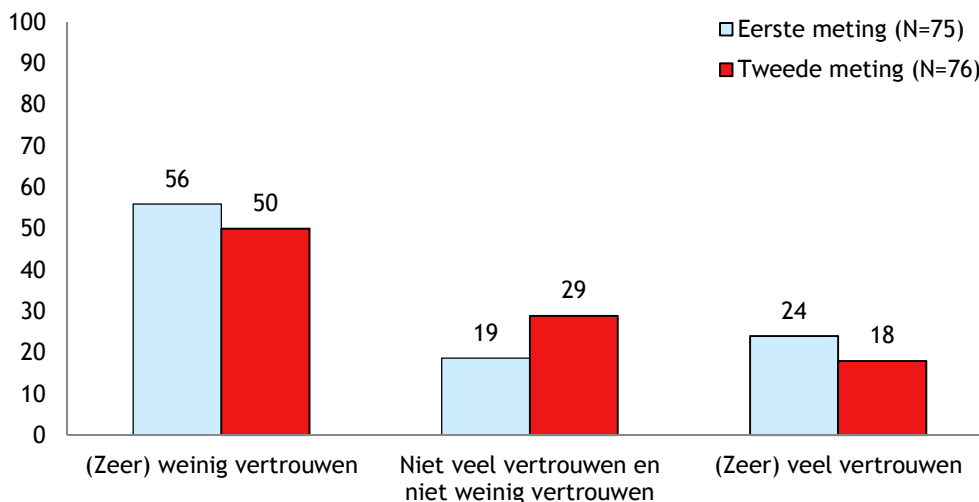

*Significant verschil met eerste meting ($p \geq 0,05$).

COA

In het vertrouwen dat inwoners in het COA hebben zijn in de twee metingen geen significante veranderingen opgetreden. In de eerste meting geeft 56% aan (zeer) weinig vertrouwen te hebben in het COA, terwijl dit in de tweede meting 50% is (figuur 4.7). Het percentage inwoners dat (zeer) veel vertrouwen in het COA heeft is in de eerste meting 24% en bedraagt bij de tweede meting 18%.

Figuur 4.7 Vertrouwen van inwoners van Oranje in het COA, in %

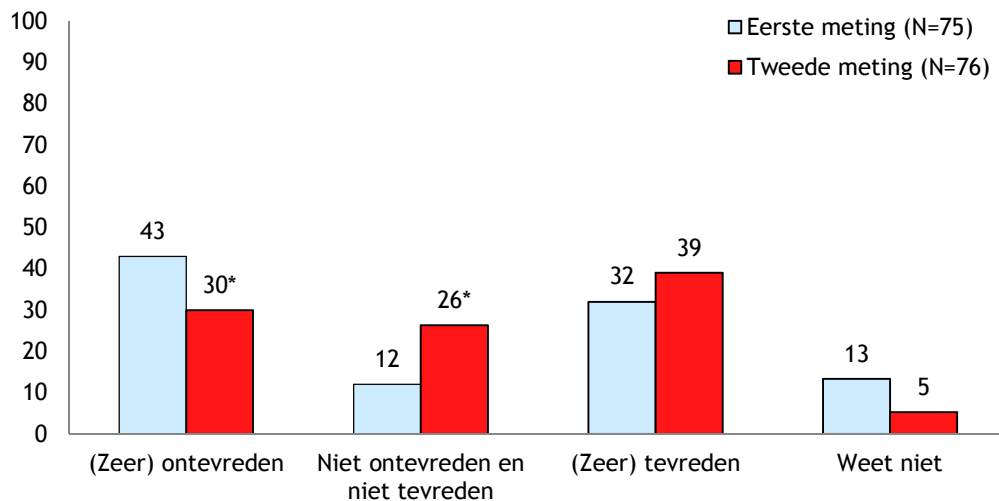
Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Tevredenheid over functioneren COA

De inwoners van Oranje zijn in de tweede meting minder ontevreden over het functioneren van het COA dan in de eerste meting. Het percentage (zeer) ontevreden inwoners daalt van 43% in de eerste naar 30% in de tweede meting (figuur 4.8).

Daarnaast is er in de tweede meting sprake van een toename van het aantal inwoners dat een neutraal antwoord geeft ten opzichte van de eerste meting. Het betreft een stijging van 12% naar 26%. In beide metingen geeft respectievelijk 32% en 39% van de inwoners van Oranje aan (zeer) tevreden te zijn over het functioneren van het COA in hun dorp.

Figuur 4.8 Tevredenheid van de inwoners van Oranje over het totale functioneren van het COA in Oranje waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid, in %

*Significant verschil met eerste meting ($p < 0,05$).

5. CONCLUSIES

In dit laatste hoofdstuk worden puntsgewijs de belangrijkste resultaten van de tweede meting van het leefbaarheidsonderzoek in Oranje besproken. Om de onderzoeksvragen te beantwoorden zijn diverse onderzoeksactiviteiten in Oranje uitgevoerd. Zo zijn tijdens de eerste en tweede meting met respectievelijk 75 en 76 inwoners van Oranje interviews gehouden en zijn op verschillende locaties in het dorp in elke meting 72 observaties uitgevoerd. Daarnaast zijn politiecieters opgevraagd en geanalyseerd.

5.1 Oranje en haar inwoners

Allereerst hebben we de inwoners bevraagd over hun dorp en de andere inwoners. Daarbij is onder meer gevraagd naar het meest negatieve en het meest positieve aan Oranje en wat volgens inwoners de invloed van het verblijf van vluchtelingen is op de leefbaarheid in het dorp.

Wonen in Oranje

- Over het algemeen vinden de inwoners het prettig wonen in Oranje. Het gemiddelde rapportcijfer dat zij hiervoor geven is in beide metingen een 7,5. Dit is vergelijkbaar met het cijfer van 7,4 uit de landelijke Veiligheidsmonitor 2014.
- In de tweede meting is het percentage inwoners dat aangeeft het (helemaal) eens te zijn met de stelling dat het voldoende rustig is in Oranje gedaald ten opzichte van de eerste meting, namelijk van 64% naar 51%. Uit de interviews blijkt dat deze daling te maken heeft met het feit dat het aantal vluchtelingen dat in Oranje verblijft is uitgebreid van 400 naar 700.
- De situatie omtrent de buurtbus is in de tweede meting nagenoeg hetzelfde als in de eerste meting. Een groot aantal inwoners weet niet of er voldoende plek in de buurtbus is, omdat zij hier vrijwel geen gebruik van maken: respectievelijk 44% en 45% in beide metingen. Van de overige inwoners zijn de meesten negatief. Met de stelling dat er voldoende plek in de buurtbus zou zijn is 45% in de eerste en 43% in de tweede meting het (helemaal) oneens.
- De inwoners zijn niet tevreden over het internet in Oranje. Zij ontvangen soms geen internet en als zij het ontvangen is dit volgens de inwoners zeer traag. Een meerderheid van 89% is het tijdens de tweede meting (helemaal) oneens met de stelling dat de internettoegang en -snelheid in Oranje voldoende is.
- Er is onvoldoende toezicht op de kinderen van de bewoners van het asielzoekerscentrum die in het kanaal zwemmen, volgens de meeste inwoners. Met de stelling dat er voldoende toezicht zou zijn is 52% van de ondervraagde inwoners het (helemaal) oneens, terwijl 33% aangeeft het niet te weten.

Meest positieve aan Oranje

- Ook in de tweede meting noemen veel inwoners de rustige omgeving als het meest positieve aan Oranje. In de eerste meting gaat het om 51% van de inwoners, terwijl het in de tweede meting om 46% gaat.
- Een ander aspect dat door veel inwoners in beide metingen wordt genoemd als het meest positieve is dat je in het dorp de vrijheid hebt om te doen wat je wilt: respectievelijk 39% en 43% in beide metingen.

Meest negatieve aan Oranje

- In beide metingen beschouwt rond een derde van de inwoners de komst van het asielzoekerscentrum als het meest negatieve aan Oranje: respectievelijk 29% en 34%. Deze inwoners hebben nog steeds het gevoel dat zij te laat zijn ingelicht over de komst van de vluchtelingen en dat het besluit buiten hen om is genomen.
- In de eerste meting blijkt dat door de komst van het asielzoekerscentrum groepen ontstaan voor en tegen het verblijf van de vluchtelingen en dat 17% van de inwoners dit als meest negatieve aspect beschouwen. Deze verdeeldheid speelt in de tweede meting nog steeds een rol. Dan zegt 16% dit als meest negatieve aspect van Oranje ervaren.
- Het aantal inwoners dat de afstand tot voorzieningen als meest negatieve aspect noemt is in de tweede meting afgenomen ten opzichte van de eerste meting, namelijk van 19% naar 9%.

Invloed verblijf vluchtelingen op de leefbaarheid

- In beide metingen geeft ongeveer een even grote groep inwoners aan dat er een negatieve invloed uitgaat van het verblijf van de vluchtelingen in Oranje. Het gaat om respectievelijk 56% en 57%. Ook zijn er inwoners die menen dat er een positieve invloed van het verblijf van de vluchtelingen uitgaat, maar zij zijn in de minderheid. Het betreft in beide metingen respectievelijk 8% en 4% van de inwoners.
- In de tweede meting zijn er inwoners die aangeven dat er wél invloed uitgaat van het verblijf van de vluchtelingen, maar dat dit zowel negatieve als positieve aspecten met zich meebrengt. Dit wordt dan door 16% van de inwoners gezegd, terwijl een dergelijk genuanceerd standpunt in de eerste meting door geen enkele inwoner wordt ingenomen. Een groot aantal van deze inwoners geeft in de eerste meting aan dat er geen invloed uitgaat van het verblijf van de vluchtelingen. Het percentage dat zegt dat het verblijf van de vluchtelingen geen invloed heeft op de leefbaarheid daalt - mede hierdoor - van 35% in de eerste naar 22% in de tweede meting.

Negatieve invloed

- In de tweede meting worden, net als in de eerste, 12 zaken in verband met het verblijf van de vluchtelingen genoemd die een negatieve invloed zouden hebben op de leefbaarheid. Tussen de twee metingen is in het aantal inwoners dat een bepaald antwoord geeft weinig veranderd.
- Zowel in de eerste als tweede meting geven deze inwoners aan dat het sinds het verblijf van de vluchtelingen drukker is geworden in het dorp (respectievelijk 23% en 22% in beide metingen), zeggen zij dat het straatbeeld is veranderd door het verblijf van de vluchtelingen (respectievelijk 21% en 16% in beide metingen) en dat er onveilige

situaties in het dorp zijn ontstaan door het verblijf van de vluchtelingen (respectievelijk 16% en 14% in beide metingen).

Positieve invloed

- De inwoners die zeggen dat het verblijf van de vluchtelingen een positieve invloed heeft op de leefbaarheid in het dorp noemen in de eerste meting de uitwisseling van culturen en het feit dat de ondernemers hiervan profiteren. In de tweede meting noemen zij wederom het profiteren van de ondernemers als positieve invloed, maar de uitwisseling van culturen wordt dan niet meer genoemd.

5.2 Veiligheid

Daarnaast is naar het voorkomen van diverse vormen van overlast en de onveiligheidsgevoelens van inwoners gevraagd. Waar mogelijk zijn daarbij vergelijkingen gemaakt met onze observaties.

Overlast

- De inwoners noemen in de tweede meting dezelfde vijf overlastvormen als meest voorkomend in Oranje als in de eerste meting. Het gaat nog steeds om te hard rijden, rommel op straat, hard praten en schreeuwen, rondhangende personen en harde muziek.

Te hard rijden

- Ondanks een snelheidsmeter die aan het begin van het dorp is geplaatst is 'te hard rijden', net als in de eerste meting, volgens inwoners de meest voorkomende vorm van overlast in de tweede meting. Het gaat in beide metingen om 89% en 80% van de inwoners. In de verkeerssituatie is volgens deze inwoners weinig veranderd. In de tweede meting zien we ook een stijging van het aantal inwoners dat zegt dat agressief gedrag in het verkeer in de afgelopen drie maanden is voorgekomen. Het betreft een stijging van 9% in de eerste naar 20% in de tweede meting. Het gaat om zaken als met piepende banden wegrijden, de bocht te hard nemen, laat schakelen en gas geven terwijl het voertuig stil staat.
- De observaties komen overeen met de antwoorden van de inwoners. De inwoners geven aan dat de piek van het hard rijden in de ochtend- en avonduren ligt, omdat mensen dan naar hun werk toegaan en weer thuiskomen. Uit een nadere analyse van de observaties blijkt dat de stijging (van 24% naar 47%) waarin hard rijden is geconstateerd te verklaren is doordat er in de tweede meting meer observaties in de avondspits (tussen 17:00 en 19:00 uur) hebben plaatsgevonden. Het aantal hardrijders is, in overeenstemming met wat de inwoners zeggen, in de avondspits beduidend hoger dan tijdens andere dagdelen.

Hard praten en schreeuwen

- Voor hard praten en schreeuwen geldt dat er sprake is van een stijging in de tweede meting ten opzichte van de eerste meting. Het aantal inwoners dat zegt dat dit in de afgelopen drie maanden is voorgekomen is gestegen van 45% in de eerste naar 63% in

de tweede meting. De inwoners doelen hiermee met name op de luide manier van communiceren van de vluchtelingen.

- De observaties geven hetzelfde beeld als de antwoorden van de inwoners. In de tweede meting is hard praten en schreeuwen in 15% van de observaties geconstateerd, terwijl dit in de eerste meting nog in 3% van de observaties het geval was. Het gaat, zoals de inwoners zeggen, meestal om bewoners van het asielzoekerscentrum die op luide wijze met elkaar communiceren. Ook van de school nabij de ingang van het asielzoekerscentrum is gepraat en geschreeuw afkomstig, maar geen van de inwoners noemt dit in de interviews.

Rondhangende personen

- In het aantal inwoners dat zegt dat het voorkomt dat er personen rondhangen in Oranje is weinig veranderd tussen de metingen. In de beide metingen geven respectievelijk 41% en 47% van de inwoners dit aan. De onderzoekers hebben in de tweede meting wel beduidend meer rondhangende personen waargenomen dan in de eerste meting. In de eerste meting gaat het om 6% van de observaties, terwijl het in de tweede meting om 21% gaat. In beide metingen gaat het overwegend om bewoners van het asielzoekerscentrum die zich voor langere tijd op één van de steigers bevinden of op een bankje zitten.

(On)veiligheid

- Het rapportcijfer dat de inwoners van Oranje geven voor de veiligheid in hun dorp is relatief hoog. Tijdens de eerste meting geven zij een 7,5, terwijl zij bij de tweede meting gemiddeld een 7,1 geven. Het gemiddelde cijfer uit de landelijke Veiligheidsmonitor 2014 bedraagt een 7,2.
- In het aantal inwoners dat zich wel eens onveilig voelt is tussen de metingen nauwelijks iets veranderd: respectievelijk 21% en 28% in beide metingen. De voornaamste reden dat inwoners zich onveilig voelen is, zowel tijdens de eerste als tweede meting, het feit dat er vluchtelingen in het dorp verblijven.

Slachtofferschap criminaliteit

- Het slachtofferschap van criminaliteit is tussen de twee metingen niet veranderd. Van de inwoners geeft 3% in beide metingen aan slachtoffer te zijn geweest, hetgeen beduidend lager is dan de 19% uit de landelijke Veiligheidsmonitor 2014.

5.3 Vertrouwen

Ook is de inwoners gevraagd naar het vertrouwen dat zij hebben in verschillende personen en instanties.

Vertrouwen in personen

- Over het algemeen hebben de inwoners van Oranje vertrouwen in de andere inwoners. Daarin is tussen de metingen nagenoeg niets veranderd. Van de ondervraagde inwoners geeft 74% in de eerste en 72% in de tweede meting aan dat zij (zeer) veel vertrouwen in de andere inwoners hebben.

- Ook het vertrouwen in de bewoners van het asielzoekerscentrum is vrijwel hetzelfde gebleven over de twee metingen. In de eerste meting heeft 43% (zeer) veel vertrouwen in de bewoners van het asielzoekerscentrum, terwijl dit in de tweede meting 40% is.

Vertrouwen in instanties

Gemeente

- Het vertrouwen dat de inwoners hebben in de gemeente is de tweede meting gewijzigd ten opzichte van de eerste meting. Het percentage inwoners dat zegt (zeer) weinig vertrouwen te hebben in de gemeente is gedaald van 53% naar 40%. De inwoners merken op dat de gemeente steeds meer aandacht besteedt aan de situatie in hun dorp en dat ze dit waarderen. Het gevoel dat de inwoners te laat zijn geïnformeerd en ten onrechte niet zijn betrokken bij de besluitvorming over de komst van het asielzoekerscentrum heerst nog steeds onder de inwoners, maar deze positieve ontwikkeling is een indicatie dat de vertrouwensbreuk lijkt te herstellen.

Politie

- Het vertrouwen in de politie is in de tweede meting gewijzigd ten opzichte van de eerste meting. Het aantal inwoners dat (zeer) weinig vertrouwen heeft is gedaald van 27% naar 14%.

COA

- Het vertrouwen in het COA is nauwelijks veranderd in de tweede meting. In de eerste meting geeft 56% aan (zeer) weinig vertrouwen te hebben in het COA, terwijl dit in de tweede meting 50% is. De vertrouwensbreuk die door de komst van het asielzoekerscentrum is ontstaan tussen de inwoners en het COA is in de tweede meting nog steeds aanwezig. Enkele inwoners merken op dat hun vertrouwen is verslechterd doordat het COA aan de burgemeester heeft verzocht het aantal vluchtelingen uit te breiden van 700 naar 900. Het is met name het bestuur van het COA waarin de inwoners van Oranje zeggen weinig vertrouwen te hebben.
- In de interviews geven de inwoners geregeld aan dat ze wel vinden dat de medewerkers van het asielzoekerscentrum in Oranje het goed doen. Zij waarderen bijvoorbeeld dat de medewerkers van het COA het contact met de inwoners heeft proberen te verbeteren door een open dag te organiseren op het asielzoekerscentrum. Dit blijkt ook uit het feit dat het aantal inwoners dat (zeer) ontevreden is over het functioneren van het COA daalt van 43% in de eerste naar 30% in de tweede meting.
- Net als in de eerste meting vinden de inwoners dat er vanuit het COA iets gedaan moet worden aan de volle buurtbus en de gevaarlijke situaties met vluchtelingen in het verkeer. Daar is in de tweede meting bijgekomen dat zij vinden dat het toezicht op de kinderen van de bewoners van het asielzoekerscentrum zou moeten worden verbeterd. Het COA is hiervan volgens de inwoners al geruime tijd op de hoogte, maar doet hier niets aan, hetgeen de inwoners hen ontevreden stemt.

5.4 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van de tweede meting van de monitor doen we de volgende aanbevelingen voor de leefbaarheid in Oranje.

- Uit de resultaten van de tweede meting blijkt dat er in Oranje nog steeds sprake is van een onveilige verkeerssituatie. Met name tijdens de ochtend- en avondspits wordt er (veel) te hard gereden op de smalle doorlopende weg. Er is na de eerste meting een snelheidsmeter geplaatst, maar hierdoor lijken automobilisten hun snelheid onvoldoende te minderen. Snelheidscontroles en het aanspreken van automobilisten op hun onveilige en/of agressieve rijgedrag heeft mogelijk wel het gewenste effect. De snelheidscontroles en het aanspreken zouden zichtbaar moeten zijn voor de inwoners van Oranje, zodat zij zien dat een probleem dat volgens hen al tijden speelt wordt aangepakt. Om de situatie veiliger te maken kan worden nagegaan welke andere verkeersmaatregelen (nog) kunnen worden genomen
- Zowel uit de interviews met de inwoners als uit de observaties blijkt dat het in de tweede meting minder rustig is in Oranje dan tijdens de eerste meting. Het is drukker op straat, hetgeen extra lawaai met zich meebrengt. Met name de luide manier van communiceren van de in Oranje verblijvende vluchtelingen zorgt voor overlast bij de inwoners. De bewoners van het asielzoekerscentrum kunnen hierop worden gewezen en duidelijk worden gemaakt hun gedrag enigszins aan te passen, zodat dit beter overeenkomt met het gedrag dat de inwoners gewend zijn.
- De situatie omtrent de buurtbus is tussen de metingen niet of nauwelijks veranderd. Er is nog steeds te weinig plek in de buurtbus vanwege het aantal vluchtelingen dat in Oranje verblijft. Aanbevolen wordt na te gaan hoe in een beter openbaar vervoer kan worden voorzien.
- Door de wijze waarop het asielzoekerscentrum er is gekomen, is een vertrouwensbreuk tussen de inwoners van Oranje enerzijds en de gemeente anderzijds ontstaan. De gemeente lijkt aan vertrouwen te hebben gewonnen. De inwoners waarderen dat de gemeente hen informeert over en betreft bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in relatie tot het verblijf van vluchtelingen op het Recreatiepark Oranje. Als de gemeente deze inspanning onverminderd voortzet kan de vertrouwensbreuk in de toekomst verder worden hersteld. Hierbij geldt: vertrouwen komt te voet, maar gaat te paard. Een moeizaam herwonnen vertrouwen kan in een handomdraai weer worden verspeeld.
- De vertrouwensbreuk tussen de inwoners en het COA is onverminderd groot tijdens de tweede meting, alhoewel verschillende inwoners wel positief zijn over de medewerkers. Met name het nieuws dat het COA om uitbreiding van het aantal vluchtelingen heeft verzocht is voor de inwoners reden om het bestuur van het COA niet te vertrouwen. Het is raadzaam de gemaakte afspraken in de bestuursovereenkomst te respecteren en de inwoners actief te blijven informeren over de ontwikkelingen rondom het asielzoekerscentrum, zodat de vertrouwensbreuk niet groter wordt, maar zal herstellen.

COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres

Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl

www.intraval.nl

Kantoor Groningen:	Kantoor Rotterdam:
St. Jansstraat 2C	Goudsesingel 68
Telefoon 050 - 313 40 52	Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 050 - 312 75 26	Fax 010 - 476 83 76

Oktober 2015

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

TEKST	B. Bieleman, R. Mennes, M. Sijtsma, J. Snippe
OPDRACHTGEVER	Regiegroep Oranje
OPMAAK	M. Haaijer
OMSLAG	E. Cusiel
DRUK	Copy-Copy Groningen
ISBN	978 90 8874 208 8